ISSN 1800-8291

GŁOS POLONII

NUMER SPECJALNY

CZASOPISMO ŚRODOWISKA POLONIJNEGO • NR 11/2013

10 LAT

STOWARZYSZENIE POLAKÓW W CZARNOGÓRZE

STOWARZYSZENIA POLAKÓW W CZARNOGÓRZE

2003 2013

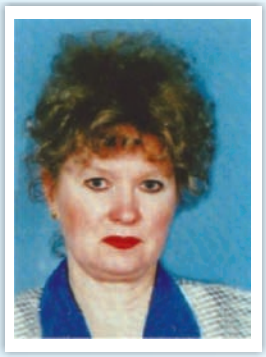

Drodzy Czytelnicy

„Nic nie jest tak szlachetne, mocne, przydatne w życiu jak więź z rodzinną ziemią. Kto tę więź posiadł, zaopatrzył się na całe życie”?

/ F. Dostojewski /

Przed Wami nowy numer czasopisma środowiska polonijnego ”Głos Polonii”, który w całości poświęcony został dziesięcioletniej działalności Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze.

Pomysł wydania tego numeru zrodził się z potrzeby, aby ocalić od zapomnienia i utrwalić w nim chwile razem spędzone, począwszy od powstania po dzień dzisiejszy, ponieważ tylko słowo pisane jest w stanie przetrwać wieki.

Jubileusz 10- lecia powstania Stowarzyszenia to okazja do podsumowania naszej dość bogatej działalności, na którą składają się nasze osiągnięcia, osiągnięcia naszych dzieci i wnuków, wspólnie spędzone chwile na obczyźnie, pielęgnowanie naszej tożsamości narodowej, naszych tradycji, języka polskiego, kultury...
Dobrze pamiętamy pierwsze nasze spotkanie, od którego minęło już 10 lat, a my i dalej jesteśmy razem, bogatsi o nowe doświadczenia i pomysły do pracy.

Ten numer czasopisma składa się z dwóch części: pierwsza to forma kroniki polonijnej, która przedstawia działalność polonijną Stowarzyszenia Polaków w okresie od 2003- 2013 roku. Tu znalazły się relacje i wspomnienia z naszej działalności polonijnej, a także i informacje dotyczące obchodów uroczystości i tradycji religijnych na obczyźnie, założenie biblioteki polonijnej, klubu studentów „Młoda Polonia”, otwarcie pierwszego w Czarnogórze kursu jęz. polskiego, wydawanie polskiej prasy polonijnej...

W tej części czasopisma przedstawiamy też w krótkim zarysie nieocenioną, owocną i wspaniałą współpracę z Ambasadą RP w Pogdoricy i z innymi organizacjami polonijnymi, a także piszemy i o naszej obecności w organizacjach takich jak: EUWP i ZBOP „Polonika Bałkanika”.

Druga część czasopisma - to forma albumu, to ogromna galeria zdjęć – o nas samych, która ilustruje życie i naszą działalność w Stowarzyszeniu, jednocześnie przypominając nam o niektórych ważnych i mniej ważnych wydarzeniach, uroczystościach i imprezach związanych z naszą Polonią w Czarnogórze i poza nią. Polonia w „obiektywie” na najbardziej adekwatny sposób przedstawia nie tylko nas, ale i nasze rodziny, a przede wszystkim nasze dzieci i wnuki, bo to przecież przyszłość naszej trzypokoleniowej Wielkiej Rodziny, które muszą pamiętać skąd się wywodzą i gdzie są ich korzenie.

Czasopismo zamyka rozdział pt.” Na łamach czarnogórskiej prasy - echo wydarzeń”, w którym to zamieszczono ważniejsze artykuły i informacje, które ukazały się w czarnogórskich mediach, a dotyczyły bezpośrednio nas - Polaków, mieszkających w Czarnogórze i naszej działalności na przestrzeni dziesięciu lat.

Wymieniliśmy tylko te najważniejsze wydarzenia związane z dziesięcioletnim dorobkiem naszego Stowarzyszenia, ale jest ich o wiele więcej, dlatego gorąco zapraszamy na łamy naszego czasopisma. To wspaniała okazja, aby sobie powspominać i przypomnieć piękne chwile, które minęły ale nie zostały zapomniane. Dziesięcioletnia działalność naszego Stowarzyszenia to poważny jubileusz, który nie tylko jest powodem do dumy, ale i zobowiązuje do podejmowania nowych wyzwań w dalszej naszej pracy, na rzecz krzewienia polskości na obczyźnie. To sukces nas wszystkich, w który została wpleciona też nić naszego Stowarzyszenia, bo przecież wszystkich nas łączy POLSKA.

Dziękuję za współpracę wszystkim tym Polonusom, którzy zechcieli wraz ze swoimi rodzinami znaleźć się na stronach naszego czasopisma. Dzięki Wam jest ono urozmaicone i bogatsze treściowo, a zamieszczone w nim fotografie - Wasze i Waszych rodzin - dodają mu szczególnie pięknego uroku. Jednocześnie przepraszam za niewłaściwe, być może, tłumaczenie niektórych imion, ale z tym wszyscy mamy kłopoty.

Wanda J. Vujisić

Słowo Pani Ambasador

Podgorica, 08.11.2013 r.

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Podgoricy

Szanowna Pani Prezes,

Szanowni Państwo - członkowie Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze,

wielka to satysfakcja i przyjemność móc gratulować Państwu 10-lecia działalności. Dzięki Państwu i wielkiemu zaangażowaniu Pani Prezes, Polacy zamieszkali w Czarnogórze mają organizację, która łączy rodaków, utrzymuje aktywny kontakt z krajem, krzewi polską kulturę i język, pielęgnuje nasze piękne tradycje i daje poczucie narodowej więzi. Dziękuję za to wszystkim członkom Stowarzyszenia. Dowodem uznania dla zasług Pani Prezes jest odznaczenie przez Pana Prezydenta Bronisława Komorowskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, którego nadania bardzo serdecznie gratuluję. W moim odczuciu najpiękniejszymi podziękowaniami za Państwa pracę są radosne twarze dzieci spędzających kolonie w Polsce i uczących się języka polskiego. To prawdziwy order uśmiechu.

Mnie cieszy każde spotkanie z Państwem i bardzo dobrze się układająca współpraca między Ambasadą i Stowarzyszeniem. Razem możemy więcej dla wspólnego dobra - dla członków Stowarzyszenia i dla obu krajów - Polski i Czarnogóry, którą popieramy na drodze do Unii Europejskiej i NATO.

Zadowoleniem napawa fakt, że polsko-czarnogórskie dwustronne stosunki państwowe układają się bardzo dobrze, czego wyrazem były niedawne Dni Polskie w Czarnogórze, w których wielu członków Stowarzyszenia czynnie uczestniczyło. Pragniemy te relacje nadal rozwijać i wzbogacać.

Deklarujemy naszą pomoc i chcemy dzielić się naszymi doświadczeniami, by Czarnogóra jak najszybciej osiągnęła standardy europejskie. Powinniście Państwo, jako mieszkańcy Czarnogóry, być w tym procesie aktywni. Gratulując jubileuszu życzę Pani Prezes i wszystkim członkom Stowarzyszenia dalszej owocnej działalności, sukcesów i satysfakcji.

Grażyna Sikorska
Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Czarnogórze

Z okazji jubileuszu naszego Stowarzyszenia wszystkim Polonusom, którzy jako „emigranci serc" swoje życie związali z bałkańskim krajem – Czarnogórą oraz ich rodzinom życzę dużo zdrowia, pomyślności, otuchy w zmaganiu się z codziennością na obczyźnie oraz powodzenia w życiu osobistym i jeszcze długich lat owocnej pracy nad pielęgnowaniem polskości w Czarnogórze.

mgr Wanda J. Vujisić,
prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze

Z kart historii Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze

• Założenie organizacji polonijnej w Czarnogórze

Jak się to zaczęło...

W rozmowach prowadzonych w salonach Ambasady RP w Belgradzie w 2002 roku pomiędzy JE konsuem RP Józefem Kamińskim i panią Wandą J. Vujisić narodził się projekt powołania do życia organizacji skupiającej Polaków rozproszonych po całej Czarnogórze. Celem założenia takiej organizacji była integracja oraz pielęgnowanie i oczuwanie tożsamości narodowej Polaków mieszkających na obczyźnie - w Czarnogórze.

Pierwsze spotkanie Polaków mieszkających w Czarnogórze odbyło się 8 listopada 2003 roku w małej nadmorskiej miejscowości Sutomore, w hotelu „Nikšić". W spotkaniu wzięło udział 21 osób wraz ze swoimi rodzinami. Na spotkaniu obecny był JE Józef Kamiński, konsul Ambasady RP w Belgradzie, który z całego serca poparł naszą inicjatywę – utworzenia organizacji polonijnej. W swoim wystąpieniu do obecnych na spotkaniu Polek i Polaków konsul podkreslił, że bardzo się cieszy z naszego pierwszego spotkania i ma nadzieję, że zaowocuje ono powołaniem do życia w Czarnogórze organizacji polonijnej. I dodał: „... nie wolno nam zapominać, kim jesteśmy i gdzie są nasze korzenie, które sięgają tysiąca lat. Winniśmy czuć się zawsze jedną rodziną, szczególnie na obczyźnie - jak swoi między swoimi". I tak, w Czarnogórze powstała organizacja zrzeszająca Polaków i ich rodziny pod nazwą:

STOWARZYSZENIE POLAKÓW ZAMIESZKAŁYCH W CZARNOGÓRZE

Pierwszym prezesem jednogłośnie została wybrana pani **mgr Wanda J. Vujisić** (Bijelo Polje), zastępcą został pan **mgr inż. Zygmunt Hupka** (Bar), a skarbnikiem pani **Elżbieta Turković** (Podgorica). W skład zarządu weszli przedstawiciele wszystkich większych miast znajdujących się na terenie Czarnogóry, i to: **Krystyna Karpović Vuksanović** (Bar), **Teresa Medojević** (Bijelo Polje), **Katarzyna Nenezić** (Nikšić), **Stanisława Nikolić** (Nikšić), **Maryla Ćupić** (Podgorica) i **Teresa Tomašević** (Tivat).

Nowo wybrana prezes Stowarzyszenia podziękowała wszystkim obecnym za zaufanie i powierzenie jej tak odpowiedzialnej funkcji jaką ją obdarzono. Zapewniła wszystkich, że dołoży wszelkich starań, aby organizacja polonijna rozwijała swoją działalność zawsze pamiętając, że jesteśmy Polakami nie tylko z urodzenia ale i z wyboru - bo tam gdzie są nasze korzenie, niezależnie od wieku, błądzą nasze serca. Będąc na obczyźnie nie odcinamy się od naszego ojczystego kraju, ale czujemy się dumni będąc Polakami i zawsze będziemy o tym pamiętać. A nasze Stowarzyszenie powstało po to, aby szerzyć i promować wszystko co z Polską jest związane, a więc ponad wszystko naszą kulturę, język, nasze zwyczaje i tradycje, nasz dowcip, piosenki, nasze zabawy.

Pani prezes w imieniu własnym, Zarządu i członków nowo powstałego Stowarzyszenia przekazała za pośrednictwem pana konsula, pozdrowienia dla wszystkich pracowników Ambasady RP w Belgradzie, na czele z JE Ambasadorem RP dr Tadeuszem Diemem oraz dla tamtejszej Polonii i redakcji biuletynu Słowo YU POLONII. Ten dzień był bardzo ważnym i doniosłym wydarzeniem w życiu Polaków i ich rodzin mieszkających w Czarnogórze.

Na pierwszym, założycielskim spotkaniu obecni byli (Lista z arch. Stowarzyszenia):

Betić Elżbieta (Podgorica), **Bošković Grażyna** (Bar), **Ćupić Maria** (Podgorica), **Hupka Zygmunt** (Bar), **Hupka Barbara** (Bar), **Janković Aleksandra** (Podgorica), **Jelić Krystyna** (Bar - Bijelo Polje), **Kadović M. Halina** (Nikšić), **Kadović Radoš** (Nikšić), **Karpowicz-Vuksanović Krystyna** (Bar), **Knežević Bożena** (Podgorica), **Medojević Teresa** (Bijelo Polje), **Medjedović Anna** (Nikšić), **Nenezić Katarzyna** (Nikšić), **Nikolić Stanisława** (Nikšić), **Peričić Marzena** (Bar), **Peričić Alan** (Bar), **Turković Elżbieta** (Podgorica), **Turković Mirosław** (Podgorica), **Vujisić J. Wanda** (Bijelo Polje), **Vukadinović Iwona** (Podgorica).

• Rejestracja

Stowarzyszenie Polaków zostało oficjalnie zarejestrowane w Ministerstwie Sprawiedliwości w Czarnogórze **16 stycznia 2004 roku pod № 2381** jako pozarządowa organizacja (NVO) z siedzibą w mieście Bijelo Polje. O tym poinformowano naszych członków na drugim spotkaniu polonijnym, które odbyło się 5 czerwca 2004 r. w Podgoricy, w hotelu „KERBER" w obecności zaproszonych gości w osobach: JE Ambasadora RP dr Tadeusza Diema, JE Konsula RP J.Kamińskiego, przedstawiciela MSZ w Podgoricy Igora Bojanića, pani Dagmary Luković, dyr. polskiej szkoły przy Ambasadzie RP w Belgradzie, pana mgr Trivo Zolaka, autora przewodnika po Czarnogórze, który został wydany w języku polskim i pani prof. dr M. Magdaleny Kosanović, która prowadzila zajęcia z jęz. polskiego dla studentów na Uniwersytecie w Nikšiću. Z treścią aktu o założeniu Stowarzyszenia zapoznali zgromadzonych pan Zygmunt Hupka i pani Teresa Medojević.

Następnie otrzymaliśmy dokument od Urzędu Statystycznego Czarnogóry o klasyfikacji działalności naszego Stowarzyszenia, o czym także poinformowaliśmy naszych członków na spotkaniu, które miało miejsce 17 października 2005 r. w Podgoricy w hotelu „KERBER". Wtedy zrobiliśmy pieczątkę organizacji i założyliśmy konto bankowe. Po otrzymaniu ww. dokumentów zostaliśmy pełnoprawną, pozarządową organizacją polonijną, która mogła rozpocząć swoją legalną działalność na terenie Czarnogóry. W 2010 roku przy pomocy Ambasady RP w Podgiricy, założyliśmy i stronę internetową naszego Stowarzyszenia (www.poloniacg.me).

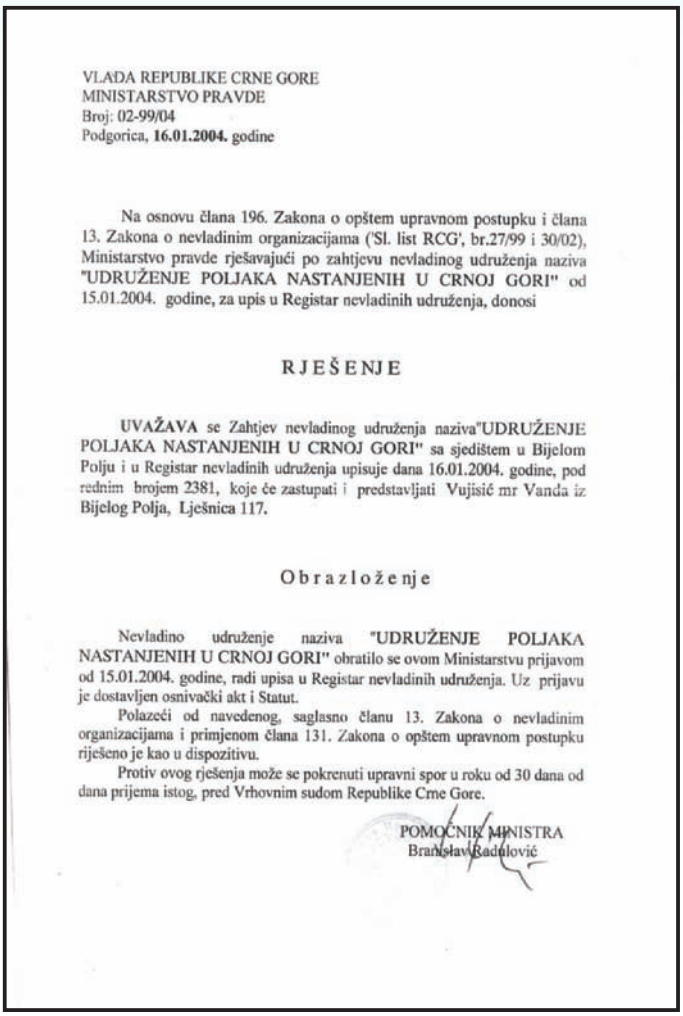

VLADA REPUBLIKE CRNE GORE
MINISTARSTVO PRAVDE
Broj: 02-99/04
Podgorica, **16.01.2004.** godine

Na osnovu člana 196. Zakona o opštem upravnom postupku i člana 13. Zakona o nevladinim organizacijama ('Sl. list RCG', br.27/99 i 30/02), Ministarstvo pravde rješavajući po zahtjevu nevladinog udruženja naziva "UDRUŽENJE POLJAKA NASTANJENIH U CRNOJ GORI" od 15.01.2004. godine, za upis u Registar nevladinih udruženja, donosi

RJEŠENJE

UVAŽAVA se Zahtjev nevladinog udruženja naziva"UDRUŽENJE POLJAKA NASTANJENIH U CRNOJ GORI" sa sjedištem u Bijelom Polju i u Registar nevladinih udruženja upisuje dana 16.01.2004. godine, pod rednim brojem 2381, koje će zastupati i predstavljati Vujisić mr Vanda iz Bijelog Polja, Lješnica 117.

Obrazloženje

Nevladino udruženje naziva "UDRUŽENJE POLJAKA NASTANJENIH U CRNOJ GORI" obratilo se ovom Ministarstvu prijavom od 15.01.2004. godine, radi upisa u Registar nevladinih udruženja. Uz prijavu je dostavljen osnivački akt i Statut.

Polazeći od navedenog, saglasno članu 13. Zakona o nevladinim organizacijama i primjenom člana 131. Zakona o opštem upravnom postupku riješeno je kao u dispozitivu.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema istog, pred Vrhovnim sudom Republike Crne Gore.

POMOĆNIK MINISTRA
Branislav Radulović

• Kilka słów o Polakach w Czarnogórze

Nie jest nas dużo, ale jesteśmy i ...

Polonia w Czarnogórze jest nieliczna, bo małe jest i terytorium Czarnogóry (13 812 km²), na którym się znaleźliśmy i gdzie przyszło nam żyć. Jesteśmy rozsiani po całej Czarnogórze, na jej długości i szerokości geograficznej. Według danych statystycznych z 2003 r., którymi wtedy dysponowaliśmy, a które udostępniła nam Ambasada RP w Belgradzie, było nas 57 osób, tj. 0,009% ogólnej liczby mieszkańców Czarnogóry (620 029 tys. mieszkańców). Do największych skupisk Polaków zamieszkujących, przeważnie miasta, w tej części Bałkanów, w Czarnogórze, należały: **Podgorica (17 osób), Nikšić (13 osób), Bar (10 osób), Bijelo Polje (6 osób), Tivat (5 osób), Budva (1 osoba), Herceg - Novi (2 osoby), Cetinje (1 osoba), Tuzi (1 osoba) i Ulcinj (1 osoba).** Wiedzieliśmy także z różnych nieoficjalnych źródeł, że są jeszcze osoby pochodzenia polskiego, które mieszkają w całkowitym rozproszeniu w różnych osiedlach i wioskach, z którymi dotychczas, mimo naszych starań i wysiłków nie mogliśmy się skontaktować. Jednak na tym nie poprzestaliśmy, zaczęliśmy szukać i o dziwo to zaowocowało i udało się. Ku naszemu zadowoleniu, z roku na rok, ta liczba ulegała i ulega do dziś zmianie. Zaczęło nas przybywać i zaczęliśmy się rozrastać w prawdziwą polską rodzinę - rodzinę trzypokoleniową.

Korzystnie będzie spojrzeć na stan liczebny naszej Polonii w Czarnogórze i porównać, jak zmienił się on z perspektywy 10 lat. Wg danych Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze na dzień dzisiejszy (2013 r.) jest nas 143 osoby, co oznacza,

że jest nas więcej o 86 osób (60,13%) w porównaniu z 2003 r. W 99,31 % są to kobiety (0,69% stanowi jeden mężczyzna), które tutaj wyszły za mąż, zamieszkały i założyły rodziny. Nasze panie żyją tutaj przeważnie w rodzinach mieszanych, głównie w miastach, ale i w małych osiedlach, a nawet wsiach. Wtopiły się, chcą nie chcąc, w miejscowe środowisko szybko się asymilując, przyjmując tutejszy język, obyczaje, kulturę i kuchnię. Niektóre z nich mieszkają w Czarnogórze ponad 40 lat, a może i więcej - same przestały już liczyć. Posiadamy także informację, że niektóre osoby zmarły (3 osoby), kilka wróciło do Polski (5osób), a jeszcze inni zamieszkali w byłych republikach Jugosławii (5 osób). Niestety o pozostałych osobach, które być może mieszkają w Czarnogórze, nie posiadamy żadnych informacji.

Polonia w Czarnogórze wg. oficjalnych danych na podstawie ewidencji Stowarzyszenia z 2013 r.

Miejscowość	Polonusy	Dzieci	Wunki	Razem
ANDRIJEVICA	1	------	------	1
BAR	7	8	3	18
BIJELO POLJE	2 (1 śp.)	3	------	5
BERANE	1	3	3	7
BUDVA	1	1	------	2
CETINJE	2	4	3	9
DANILOVGRAD	----- (1 śp.)	5	14	19
HERCEG NOVI	1 (1 śp.)	1	------	2
NIKŠIĆ	9	11	3	23
PODGORICA	13	17	13	43
TIVAT	4	5	2	11
TUZI	1	2	------	3
RAZEM:	40 + 3 śp.	60	41	143

Polonia w Czarnogórze i wogóle w większości na Bałkanach nie jest emigracją ani polityczną, ani ekonomiczną. Przyjęto ją określać mianem „emigracji serc" i tak jest do dziś, chociaż i to się powoli zmienia, gdyż Czarnogóra staje się atrakcją dla Polaków. Wspaniałe warunki klimatyczne Czarnogóry zaczęły przyciągać Polaków, którzy coraz częściej pytają o możliwość osiedlenia się tutaj. Myśląc przy tym o osiedleniu, rozpytują się o zatrudnienie, warunki pracy, opiekę zdrowotną, możliwość kształcenia dzieci... Bardzo często korzystają ze strony internetowej naszego Stowarzyszenia (www.poloniacg.me) prosząc o pomoc w znalezieniu potrzebnych informacji. Ten fakt zmierzałby do zwiększenia liczebnego Polonii w Czarnogórze, co nas bardzo raduje. Stowarzyszenie pomaga im na miarę swoich możliwości, a dzięki naszemu zaangażowaniu, urzeczywistniamy swój cel.

Śledząc wydarzenia z ostatnich lat można z dużą pewnością stwierdzić że liczba Polaków, przyjeżdżających do Czarnogóry ulega zwiększeniu. Już nie zaliczamy się do najmniejszych Polonii świata takich jak: Pakistan (50 osób), Nowa Gwinea (20 osób), Albania (50 osób), Bangladesz (20 osób), Liechtenstein (10 osób), Malta (30 osób), Watykan (50 osób), Mozambik (10 osób), Sudan i inne ***(Polska Diaspora na świecie, dane szacunkowe z 2007 r.; www. swiat/polnaswiecie/pwko/pwko00.php).***

Kronika wydarzeń 2003-2013
(w skrócie)

Działalność naszego Stowarzyszenia, patrząc z perspektywy dziesięciu lat, jest dość bogata i mamy czym się pochwalić, chociaż nie staramy się porównywać do innych Polonii w Europie, Ameryce czy w Australii. Nie znaczy to jednak, że jeśli liczebnie i terytorialnie im nie dorównujemy, to w należyty sposób nie staramy się pielęgnować naszej tożsamości narodowej na obczyźnie, tego co nasze, polskie.

Dopiero będęc na obczyźnie zdajemy sobie sprawę z tego, że czasami jest bardzo ciężko odnaleźć się w innym kraju o innej kulturze i obyczajach, a jednocześnie utrzymać i pielęgnować „swoje". Zależy to od wielu czynnikow, które składają się na to, aby i na obczyźnie mieć kawałek Polski i nie zapomnieć skąd jesteśmy i gdzie są nasze korzenie. A tam gdzie nasze korzenie, niezależnie od wieku, błądzą i nasze serca. I tylko w ten sposób możemy być w ścisłym emocjonalnym związku z naszą Ojczyzną.

Musimy także pamiętać o przekazywaniu młodemu pokoleniu informacji, dotyczących ich pochodzenia, aby wiedzieli skąd są ich rodzice i dziadkowie i że w ich żyłach także płynie polska krew. Poprzez różne formy pielęgnowania polskości na obczyźnie musimy im uświadamiać, że na nich będzie dalej spoczywać odpowiedzialność i obowiązek przekazywania tego co polskie, na dalsze pokolenia Polaków zamieszkałych w Czarnogórze.

Dziesięcioletnią działalność naszego Stowarzyszenia postanowiliśmy przedstawić w formie kroniki wydarzeń polonijnych.

2003

- Zorganizowanie 8 listopada 2003 r. w hotelu „Nikšić" spotkania, na którym zostało założone Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze z udziałem JE Józefa Kamińskiego, Konsula RP w Serbii i Czarnogórze. Obecnych było wtedy 21 osób.

2004 - 2006

- Udział Polonii czarnogórskiej w pierwszym w historii spotkaniu działaczy polonijnych z Serbii i Czarnogóry (Ambasada RP w Serbii, 2004 r.);
- Rozpoczęcie współpracy z biuletynem Słowo YU Polonii z Serbii (2004 r.);
- Udział w przygotowaniu wystawy z cyklu „Ujawnione" pani Anny Gebel z Poznania (galeria „Centrum"- Podgorica) z udziałem JE dr Tadeusza Diema, Ambasadora RP;
- Udział przedstawicieli Polonii czarnogórskiej w drugim i trzecim spotkaniu działaczy polonijnych z Serbii i Czarnogóry (Ambasada RP w Serbii, 2005 i 2006 r.);
- Spotkanie Polonii czarnogórskiej w Barze, w hotelu „Topolica" (maj, 2006 r.) zwiedzanie Starego Baru z udziałem JE dr Macieja Szymańskiego, Ambasadora RP i JE Józefa Kamińskiego, Konsula RP.

2007 - 2008

- Organizacja spotkania z okazji Dnia Dziecka z udziałem JE Aleksandra Chećko, Konsula RP i I sekretarza Ambasady RP, Iwony Chećko (Dom dziecka „Mladost", Bijela, 2007 r.);
- Organizacja pierwszej wigilii polonijnej z udziałem JE J. Lindenberga, Chargé d'Affaires i JE R. Gruka, Konsula RP (Podgorica, hotel „Kerber", 2007 r.) i w salonach Ambasady RP w 2008 r. ;
- Udział Polonii w koncercie fortepianowym i wokalnym w związku z obchodami Święta Narodowego 3 Maja (Podgorica, Teatr Narodowy, 2008 r.);

- Zorganizowanie spotkania Polonii w Wirpazarze z okazji obchodów Dnia Dziecka z udziałem JE J. Lindenberga, Chargé d'Affaires i JE R. Gruka, Konsula RP (Virpazar, Pieszacac, 2008 r.);
- Zorganizowanie dla Fundacji ATN z Warszawy (Fundacja Kultury i Wypoczynku Dzieci i Młodzieży oraz pomoc w rodzinie) wypoczynku na czarnogórskim wybrzeżu z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (Bijela, 2008 r.);
- Pomoc w zorganizowaniu wyjazdu do Letniej Szkoły Języka Polskiego w Krakowie dla studentów pochodzenia polskiego (Kraków, 2008 r.; uczestnicy: Iwona Vujisić, Rade Vukadinović i Borys Nenezić);
- Udział Polonusów w wigilii bożonarodzeniowej w salonach Ambasady RP (Podgorica, 2007 i 2008 r.);
- Organizacja spotkania dotyczącego założenia biuletynu Stowarzyszenia z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (Podgorica, hotel „Kerber“, 2008 r.);
- Udział Polonii w uroczystości oficjalnego otwarcia Ambasady RP w Czarnogórze z udziałem: JE J. Lindenberga, Chargé d'Affaires i JE R. Gruka, Konsula RP, pani G. Bernatowicz, podsekretarza Stanu w MSZ-cie, M. Roćena, ministra MSZ Czarnogóry (Podgorica, 2008 r.);
- Udział przedstawicieli Polonii czarnogórskiej w wigilii w Ambasadzie RP w Belgradzie - uczestnicy: W. J. Vujisić, T. Medojević, I. Vukadinović, W. Babović i Z. i B. Hupka (Belgrad, 2008 r.);
- Wydanie pierwszego numeru biuletynu „Głos Polonii” - Nr 1/2008 (biuletyn finansowany ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Wydanie specjalnego numeru biuletynu „Głos Polonii”- Nr 2/2008 z okazji pięciotetniej działalności Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze (biuletyn finansowany ze środków Ambasady RP w Podgoricy).

2009 - 2010

- Obecność przedstawicieli Stowarzyszenia Polaków na VII Zjeździe EUWP i przyjęcie naszej organizacji w poczet jej członków; uczestnicy: W. J. Vujisić i I. Vukadinović (Pułtusk, 23 - 25. 10. 2009 r.);
- Organizacja spotkań z okazji Dnia Kobiet w Czarnogórze dla pań Polek z udziałem pani M. Gruk i pani A. Lindenberg, (Podgorica, hotel „Kerber”, 07. 03. 2009 r. i Podgorica, 06. 03. 2010 r.);
- Udział członków Stowarzyszenia w Dniach Kultury Polskiej pt. ”Dni Polski” w ramach festiwalu „Grad Teatar” w Budwie z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (Budwa, lipiec 2009 r.);
- Spotkanie Polonusów z polskim jazzem, który reprezentował „ENERJAZZER BEND” (Petrowac, 31. 08. - 03. 09. 2009 r.);
- Zorganizowanie przez Stowarzyszenie i Ambasadę RP w Podgoricy kolonii letnich w Puławach dla dzieci z polskich rodzin (Podgorica - Puławy, 31. 07 - 13. 08. 2009 r.);
- Dzień Dziecka w Parku Narodowym ”Biogradska Góra” i ogłoszenie rezultatów konkursu rysunkowego dla dzieci i młodzieży pt.” Jak wyobrażasz sobie świat za sto lat?” z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (Bijelo Polje - Kolaszyn, 30. 05. 2009 r.) i obchody Dnia Dziecka - wycieczka statkiem po Boce Kotorskiej z udziałem pani M. Gruk, III sekretarza Ambasady RP (czerwiec 2010);
- Udział członków Stowarzyszenia w samodzielnej wystawie rzeźb z drzewa oliwkowego naszej Polki, M. Peričić z udziałem JE J. Lindenbergiem, Chargé d'Affaires i JE R. Grukiem, konsulem RP (Bar, 2009 r.);
- Udział i pomoc członkiń Stowarzyszenia w dobroczynnym kiermaszu świątecznym „Christmas bazzar - Podgorica 2009“ w Podgoricy i w grudniu 2010 r. pod hasłem “Dobroczyństwo łączy narody świata“;
- Udział w polonijnej wigilii bożonarodzeniowej w salonach Ambasady (Podgorica, grudzień 2009 r. i 2010 r.);
- Wydanie biuletynu „Głos Polonii” - Nr 3/2009 i Nr 5/2010 w formie papierowej i elektronicznej (biuletyn finansowany ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Organizacja obchodów Roku Chopinowskiego 2010 - udział dzieci i młodzieży z Czarnogóry w konkursie na plakat pt. ”Fryderyk Chopin - sercem Polak, a talentem świata obywatel” z udziałem JE R. Gruka, konsula RP (Bijelo Polje, 24. 04. 2010 r.) i udział w projekcie pt.”I like Chopin” (projekt organizowany w Bijelom Polju przez pozarządową organizację „Inicijativa”, Dom Kultury i Średnią szkołę techniczną);
- Wydanie specjalnego numeru biuletynu „Głos Polonii” (Nr 4/2010), poświęconego dwusetnej r ocznicy urodzin F. Chopina wraz z płytką CD (opracowanie - I. Vujisić i Danijela Čabarkapa);
- Nawiązanie współpracy z polskim czasopismem młodzieżowym „Pod wiatr” z Bydgoszczy;
- Założenie Klubu Studentów „Młoda Polonia” przy Stowarzyszeniu Polaków w Czarnogórze (Podgorica, 06. 03. 2010 r.);
- Udział członków Stowarzyszenia w promocji pierwszej w Czarnogórze antologii poezji czarnogórskiej XX wieku, autora Grzegorza Łatuszyńskiego (Ambasada RP, październik, 2010);
- Udział w konkursie pt. ”Wspomnienie Solidarności w mojej rodzinie” - (Warszawa, 06. 06. 2010 r. ; uczestnik Sanja Šućur);

- Udział prezesa Stowarzyszenia, Wandy J. Vujisić w uroczystościach beatyfikacyjnych ks. J. Popiełuszki (Warszawa, 06. 06. 2010 r.);
- Zorganizowanie przez Stowarzyszenie i Ambasadę RP w Podgoricy kolonii letnich dla dzieci pochodzenia polskiego w Puławach - org. Wanda J. Vujisić (Podgorica-Puławy-Kraków, 23. 07 - 04. 08. 2010 r.);
- Wydanie przez Klubu Studentów „Młoda Polonia" pierwszego numeru biuletynu młodzieżowego „Wakacje z Polską" (Nr 1/2010) - red. Iwona Vujisić (Podgorica, wrzesień 2010 r.);
- Zorganizowanie w Czarnogórze - Bijelo Polje, pierwszego, rocznego Kursu jęz. polskiego jako obcego dla dzieci w wieku o d 12-15 lat w Szkole podstawowej „M. Miljanov" w Bijelom Polju (Bijelo Polje, 09. 09. 2010 r.);
- Udział prezesa Stowarzyszenia w Radzie Prezesów EUWP (Warszawa-Pułtusk, 19 - 21. 11. 2010 r.);
- Udział przedstawicieli Stowarzyszenia (W. J. Vujisić i M. Ćupić) w obchodach jubileuszu XX - l ecia PTK „ Mikołaj Kopernik" w Zagrzebiu (Zagrzeb, 01 - 03. 10. 2010 r.);

2011

- Spotkanie z okazji 8 marca w restauracji „Very Normal People" z udziałem pani M. Gruk, III sekretarza Ambasady RP (Podgorica, 05. 03. 2011 r.);
- Realizacja projektu pt. "Czesław Miłosz w Czarnogórze" - 100. rocznica urodzin wielkiego polskiego poety i noblisty z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (Bijelo Polje, 30. 04. 2011 r., 04. 06. 2011 r.);
- Przygotowanie i realizacja lekcji w jęz.czarnogórskim pt. „Życie i twórczość Czesława Miłosza" w Szkole podstawowej im. „Vladislav Sl. Ribnikar" - Rasowo (Bijelo Polje, 30. 04. 2011 r.) i konkursu recytatorskiego w jęz. polskim i c zarnogórskim pt. „Mój ulubiony wiersz Cz. Miłosza" (Bijelo Polje, 30. 04. 2011 r.);
- Zasadzenie przez uczniów dębu w parku Szkoły podstawowej „Marko Miljanov" i postawienie tablicy pamiątkowej upamietniającej 100. rocznicę urodzin Cz. Miłosza oraz zorganizowanie konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży pt. „ Poezja Cz. Miłosza widziana naszymi oczami " z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (wystawa prac - Dom Kultury „Vojislav Bulatović Strunjo"- Bijelo Polje, 04. 06. 2011 r.);
- Wydanie specjalnego numeru czasopisma środowiska polonijnego „Głos Polonii" (Nr 6/2011), poświęconego obchodom Roku Cz. Miłosza w formie papierowej i elektronicznej (czasopismo finansowane przez Kancelarię Senatu w zakresie zadań opieki nad Polonią i Polakami za granicą i przez Ambasadę RP w Podgoricy);
- Udział w Światowym Zjeździe Nauczycieli Polonijnych w Ostródzie - uczestnicy: p. Wanda J. Vujisić i p. Teresa Medojević (Ostróda,14 - 17. 04. 2011 r.).;
- III Międzynarodowa Konferencja Młodych Liderow Polonijnych „Quo Vadis 3" - Toronto - Kanada, uczestnik - Iwona Vujisić (Toronto, 13 - 15. 05. 2011 r.);
- Spotkanie Polonii w celu założenia organizacji na Bałkanach z udziałem Ambasady RP w Podgoricy - JE R. Gruka, Konsula RP i JE T. Wielgomasa, Konsula RP w Macedonii (Budva, 27 - 29. 05. 2011 r.);
- Udział dzieci w konkursie pt. "Być Polakiem" - praca zespołowa Luki Šućur i Eleny Medjedović (Warszawa, 21 - 22. 05. 2011 r.);
- Zorganizowanie przez Stowarzyszenie Polaków i Ambasadę RP wycieczki nad Jezioro Biogradzkie na zakończenie I Kursu jęz. polskiego jako obcego w Czarnogórze - wręczenie nagród i dyplomów z udziałem JE R. Gruka, Konsula RP (Kolaszyn, 04. 06. 2011 r.);
- Obchody Dnia Dziecka - w awanturystycznym parku w miejscowości Iwanowa Korita (org. Stowarzyszenie Polaków i Ambasada RP - 05. 06. 2011 r.);
- Udział członków Stowarzyszenia w VII Międzynarodowych Spotkaniach Artystycznych „Stary Most" - uczestnicy: W. J. Vujisić i T. Medojević (Bistrica - Bijelo Polje, 10 - 20. 07. 2011 r.);
- Zorganizowanie przez Stowarzyszenie i Ambasadę RP w Podgoricy kolonii letnich dla dzieci pochodzenia polskiego: Zakopane-Kraków-Wieliczka-Warszawa-Lublin-Puławy (12 - 27. 07. 2011 r.);
- Wydanie przez Klub studentów „Młoda Polonia" drugiego numeru biuletynu młodzieżowego „Wakacje z Polską" (Nr 2/2011) w formie papierowej i elektronicznej;
- Zorganizowanie w Czarnogórze - Bijelo Polje, II Kursu jęz. polskiego jako obcego dla dzieci w wieku od 12 - 15 lat w Szkole podstawowej „M. Miljanov" w Bijelom Polju (Bijelo Polje, 17. 09. 2011 r.);
- Organizacja manifestacji Dni filmu polskiego w Czarnogórze (Dom Kultury „Vojislav Bulatović Strunjo" - Bijelo Polje (Bijelo Polje, 27 - 29. 10. 2011 r.);
- Wydanie czasopisma środowiska polonijnego „Głos Polonii"(Nr 7/2011) w formie papierowej i elektronicznej (finansowane ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Wsparcie Światowego Archiwum Uśmiechu - działań na rzecz dzieci i dorosłych, a także promocji Polski i Polonii na całym świecie przez dzieci z II Kursu języka polskiego w Bijelom Polju (Gdańsk, Biuro Promocji Kultury, 2011 r.);

- Udział Polonii w wigilii bożonarodzeniowej w salonach Ambasady RP z udziałem JE Grażyny Sikorskiej, ambasadora RP, JE R. Gruka, konsula RP i pani M. Gruk, II sekretarza Ambasady RP.

2012

- Współpraca i zaproszenie od „Vox Pelegrina" z Francji na wystawę „Salon Prasy Polonijnej" w 2012 r.;
- Spotkanie z okazji 8 marca z udziałem pani M. Gruk, II sekretarza Ambasady RP i pani H. Gorskiej (Podgorica, 10. 03. 2012 r.);
- Pierwsze, wielkanocne spotkanie Polonii w Domu parafialnym sióstr Franciszkanek w Nikšiću z udziałem JE Grażyny Sikorskiej, ambasadora RP, JE R. Gruka, konsula RP, pani M. Gruk, II sekretarza Ambasady RP i ks. Dariusza Nowaka (org. Stowarzyszenie Polaków i Ambasada RP);
- Udział członków Stowarzyszenia w III Światowym Zjeździe Nauczycieli Polonijnych w Ostródzie - uczestnicy: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević (Ostróda, 25 - 29. 04. 2012 r.);
- Realizacja projektu pt."Janusz Korczak - człowiek o wielu pasjach, obrońca i przyjaciel dzieci" z udziałem JE R. Gruka, konsula RP (Bijelo Polje, 24. 03. 2012 r.);
- Udział w uroczystościach Dzień Flagi RP i Dzień Polonii i Polaków za Granicą uczestnik: Wanda J. Vujisić (Warszawa, 02. 05. 2012 r.);
- Udział prezesa Stowarzyszenia, Wandy J. Vujisić w pracach jury konkursu pt. "Być Polakiem" (Warszawa, 06 - 07. 05. 2012 r.);
- Realizacja projektu pt."Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej 2012 w Bijelom Polju" (Rynek główny i Dom Kultury „Vojislav Bulatović Strunjo" - Bijelo Polje, 26. 05. 2012 r.);
- Wydanie czasopisma środowiska polonijnego „Głos Polonii"(Nr 8/2012 i Nr 9/2012) w formie papierowej i elektronicznej (finansowane ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Dzień Dziecka - wycieczka do Dubrownika (udział w organizacji wraz z Ambasadą RP w Podgoricy) z udziałem JE Grażyny Sikorskiej, ambasadora RP, JE R. Gruka, konsula RP;
- Zakończenie II Kursu jęz. polskiego jako obcego w Bijelom Polju, wręczenie nagród i dyplomów - organizatorzy: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević (Bijelo Polje,16. 06. 2012 r.) ;
- Udział w VIII Międzynarodowych Spotkaniach Artystycznych „Stary Most" i spotkanie z polską malarką Heleną Zadreyko z Grecji - uczestnicy: W. J. Vujisić i T. Medojević (Lozna Luka - Bijelo Polje, 14. 07. 2012 r.);
- Zorganizowanie przez Stowarzyszenie i Ambasadę RP w Podgoricy kolonii letnich dla dzieci (Warszawa-Lublin-Puławy- Wieliczka-Zakopane-Kraków, 22. 07 - 04. 08. 2012 r.);
- Udział w IV Zjeździe Polonii i Polaków z Zagranicy - uczestnik: Wanda J. Vujisić, delegat na IV Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy (Warszawa-Pułtusk, 24 - 27. 08. 2012 r.);
- Zorganizowanie przedstawienia „Calineczka" w wykonaniu „Teatru lalki i aktora" z Wałbrzycha - organizatorzy: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević (Dom kultury - Bijelo Polje, 14. 09. 2012 r.)
- Wydanie przez Klub studentów „Młoda Polonia" trzeciego numeru biuletynu młodzieżowego „Wakacje z Polską" (Nr 3/2011) w formie papierowej i elektronicznej (finansowany ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Udział w Konferencji „Nauczajmy nowocześnie! Technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) w edukacji polskojęzycznej za granicą" w organizacji ORPEG-u w Warszawie, uczestnik - Wanda J. Vujisić (Warszawa, 26 -30. 09. 2012 r.);
- Zorganizowanie III Kursu jęz. polskiego dla dzieci ze szkół podstawowych - w Szkole podstawowej „Marko Miljanov" (Bijelo Polje, 22. 09. 2012 r.);
- Udział w VIII Zjeździe Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP) w Pułtusku; wybór W. J. Vujisić za Sekretarza Regionalnego ds. krajów bałkańskich; uczestnicy: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević (Pułtusk, 16 - 18. 11. 2012) ;
- Udział i pomoc w organizacji polskiego stoiska na dobroczynnym kiermaszu świątecznym "Christmas Bazaar - 2012 r." (Bijelo Polje, 10. 12. 2012 r.);
- Udział Polonusów w wigilii bożonarodzeniowej w salonach Ambasady RP z udziałem JE Grażyny Sikorskiej, ambasadora RP, JE R. Gruka Konsula RP (Podgorica, 17. 12. 2012 r.);

2013

- Spotkanie wielkanocne Polonii czarnogórskiej w kościele parafialnym w miejscowości Donje Lastve z udziałem JE R. Gruka, konsula RP, pani M. Gruk II sekretarza Ambasady RP, ks. Dariusza Nowaka i

brata Don Dejana w organizacji Stowarzyszenia Polaków i Ambasady RP (Donja Lastva, 23. 03. 2013 r.);

- Obecność Stowarzyszenia Polaków na obchodach Dnia Europy w Bijelom Polju z udziałem JE R. Gruka Konsula RP; uczestnicy: uczniowie III Kursu jęz. polskiego (Bijelo Polje, 08. 05. 2013 r.);
- Udział w obchodach Święta Konstytucji 3 Maja. Wręczenie pani prezes Stowarzyszenia, Wandzie J. Vujisić, przez panią Ambasador RP, Grażynę Sikorską Krzyża Kawalerskiego Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, nadanego przez Prezydenta RP (Podgorica, 22. 05. 2013 r.);
- Udział Polonii w obchodach Dnia Dziecka w organizacji Ambasady RP w Podgoricy (Ivanova Korita, 15. 06. 2013 r.);
- Zakończenie III Kursu jęz. polskiego jako obcego dla dzieci ze szkół podstawowych - w Szkole podstawowej „Marko Miljanov" - Bijelo Polje (Bijelo Polje, 08. 06. 2013 r.);
- Pożegnalne spotkanie Polonii z JE R. Grukiem (org. Pan konsul - 22. 06. 2013 r.);
- Zorganizowanie przez Stowarzyszenie i Ambasadę RP w Podgoricy kolonii letnich dla dzieci (Warszawa-Lublin- Puławy-Wieliczka-Zakopane-Kraków od 03. 07 - 15. 07. 2012 r.);
- Wydanie przez Klub studentów „Młoda Polonia" czwartego numeru biuletynu młodzieżowego „Wakacje z Polską" (Nr 4/2013) w formie papierowej i elektronicznej (finansowany ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Udział członków Stowarzyszenia (W. J. Vujisić i T. Medojević) w wieczorze poezji Grzegorza Łatuszyńskiego (Podgorica, 16. 09. 2013 r.);
- Zorganizowanie IV Kursu jęz. polskiego dla dzieci ze szkół podstawowych w Szkole podstawowej „Marko Miljanov" - Bijelo Polje; organizatorzy kursu: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević (Bijelo Polje, 29. 09. 2013 r.);
- Udział Polonii w Dniach Polskich w Podgoricy - organizacja stoiska „Polskie wypieki" i „Kącik dla dzieci" (Podgorica, 26.10.2013 r.);
- Wydanie jubileuszowego numeru czasopisma środowiska polonijnego „Głos Polonii" (Nr 10/2013) w formie papierowej i elektronicznej (finansowane ze środków Ambasady RP w Podgoricy);
- Organizacja spotkania polonijnego w Podgoricy z okazji 10-lecia powstania i działalności Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze - finansowane ze środków Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" i Ambasady RP w Podgoricy (Podgorica, 07. 12. 2013 r.);
- Wydanie specjalne czasopisma środowiska polonijnego „Głos Polonii (Nr 11/2012) poświęcone 10-leciu Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze w formie papierowej i elektronicznej (finansowane ze środków Ambasady RP w Podgoricy; Podgorica, grudzień 2013 r).

Polonusy w Czarnogórze i formy pielęgnowania ich tożsamości narodowej

W jaki sposób my- Polonusy pielęgnujemy naszą tożsamość narodową w Czarnogórze?

Najbardziej naturalną formą zachowania tożsamości narodowej na obczyźnie są nasze częste kontakty z rodziną w kraju, wyjazdy dzieci na kolonie polonijne, obozy, udział studentów w różnych kursach jęz. polskiego organizowanych w Polsce itp. To są wspaniałe możliwości, aby nasze dzieci i wnuki poznały rodzinę w Polsce, żeby tam zaprzyjaźnili się ze swoimi rówieśnikami, żeby bliżej i w naturalnym, polskim środowisku poznały zwyczaje i obyczaje polskie, polskie tradycje, bogatą historię i wspaniałą kulturę narodu polskiego, jak również i to najważniejsze, aby swobodnie zaczęły mówić po polsku.

Inną formą pielęgnowania polskości na obczyźnie jest prężna działalność naszej organizacji polonijnej, która ma na celu integrację Polaków. Poprzez wspólne nasze spotkania w salonach Ambasady RP lub w innych miejscach włączamy się aktywnie do prac na rzecz Stowarzyszenia. Za pośrednictwem takich spotkań, które mają przede wszystkim charakter towarzyski, my - Polacy rozproszeni po całej Czarnogórze staramy się zbliżyć do siebie, bliżej się poznać, podzielić się osiągnięciami swoich dzieci i wnuków, powspominać chwile spędzone w ojczyźnie, no i oczywiście porozmawiać w swoim ojczystym języku. W salonach Ambasady RP w ramach spotkań polonijnych organizujemy także i bierzemy czynny udział w obchodach rocznic naszych wielkich Polaków, w wieczorach literackich, koncertach, wystawach, w akcjach humanitarnych ...

Prasa polonijna

„Głos Polonii" czasopismo środowiska polonijnego

Jedną z form pielęgnowania naszej tożsamości narodowej na obczyźnie jest wydawanie własnej prasy polonijnej przez Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze. I tak, na pierwszej uroczystości wigilijnej zorganizowanej w Ambasadzie RP w Podgoricy, 20 grudnia 2008 r. został oddany do rąk czytelników wraz z kalendarzem na 2009 r. pierwszy numer biuletynu „Głos Polonii" (Nr1/2008).

Jak doszło do powstania biuletunu, który później przerodził się w czasopismo?

Z inicjatywy pani prezes Wandy J. Vujisić (założyciela biuletynu) został powołany komitet organizacyjny w celu rozpatrzenia możliwości wydawania biuletynu naszego Stowarzyszenia w Czarnogórze. W skład tego zarządu weszły panie: Iwona Vukadinović, Maryla Ćupić, Elżbieta Turković, Teresa Medojević i Wanda J. Vujisić. Pierwsze spotkanie zarządu odbyło się w hotelu „Kerber" w Podgoricy, na którym obecny był JE Radosław Gruk, konsul RP w Podgoricy. Pan konsul służył nam swoimi cennymi radami, dotyczącymi „narodzin" pierwszego polonijnego biuletynu.

Kilka propozycji projektów graficznych okładki biuletynu przygotowała pani Maryla Ćupić. Jednogłośnie zdecydowaliśmy, że biuletyn będzie nosił nazwę „Głos Polonii" i będzie wydawany dwa razy w roku. Pierwszym redaktorem biuletynu została pani **Iwona Vukadinović** (2008 - 2009), a w skład kolegium redakcyjnego weszli: Wanda J. Vujisić, Marzena Peričić, Barbara Hupka, Teresa Medojević, Maryla Ćupić i Aleksander Gruk.

Założenie pierwszego pisma polonijnego dla polonii czarnogórskiej było wydarzeniem historycznym, to było nasze „otwarte okno" w stronę Polski. Pan konsul poparł naszą inicjatywę, wykazał wielkie zrozumienie dla naszych potrzeb i podjął się pomocy w jego finansowaniu.

Od 2008 - 2013 r. wydano 11 numerów biuletynu-czasopisma, w tym 4 numery specjalne:

- Biuletyn **Nr 2/2008** poświecony 5-leciu działalności Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze w opracowaniu W. J. Vujisić (finansowany ze środków Ambasady RP w Czarnogórze);
- Biuletyn **Nr 4/2010** poświęcony 200. rocznicy urodzin F. Chopina wraz z płytką CD (wybrane nagrania muzyki F. Chopina), opracowany przez panie W. J. Vujisić, T. Medojević oraz członków Klubu studentow "Młoda Polonia" - I. Vujisić i D. Čabarkapa; szata graficzna okładk i - D. Ćupić (finansowany ze środków Ambasady RP w Czarnogórze);
- Czasopismo środowiska polonijnego **Nr 6/2011** poświącone 100-ej rocznicy urodzin Czesława Miłosza w opracowaniu pani W. J. Vujisić i T. Medojević; szata graficzna V. Jelić (finansowane przez Kancelarię Senatu RP w zakresie zadań opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2011 r.);
- Czasopismo środowiska polonijnego **Nr 11/2013** poświącone 10-leciu powstania i działalności Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze w opracowaniu W. J. Vujisić (finansowane ze środków Ambasady RP w Czarnogórze.

Od 2011 r. funkcję redaktora naczelnego powierzono pani **Teresie Medojević** i biuletyn zmieniono w czasopismo środowiska polonijnego. Na łamach dotychczasowych numerów naszych biuletynów i czasopism informowaliśmy nie tylko o wydarzeniach z życia środowiska polonijnego w Czarnogórze, ale także o wydarzeniach kulturalnych (Nr3/2009), o wystawie polskiej karykatury „Europejskie impresje" (Nr 7/2011), o obchodach Dni filmu polskiego (Nr 7/2011), o wystawie rzeźb M. Peričić-Polki z Baru (Nr 7/2011), o koncertach fortepianowych i wokalnych z udziałem Polaków, o spotkaniach z polskim jazzem w Petrovcu (Nr3/2009), o obchodach świąt i rocznic państwowych, o promocji pierwszej w Czarnogórze antologji poezji czarnogórskiej XX wieku autora Grzegorza Latuszynskiego (Nr 5/2010), o dobroczynnym kiermaszu świątecznym "Christmas-Bazar" (Nr3/2009, Nr 4/2010, Nr7/ 2011, Nr 6/2012 r.), o międzynarodowych spotkaniach malarskich "Stary Most" z udziałem Polek (Nr7/ 2011 i Nr 9/2012) o udziale w Zjazdach EUWP (Nr5/ 2010, Nr 9/2012), w Zjazdach Nauczycieli polonijnych (Nr7/2011, Nr 9/2012), w Zjazdach Polonii I Polaków z Zagranicy (Nr 9/2012), o konferencjach informacyjno-edukacyjnych ORPEG-u związanych z wykorzystaniem nowoczesnymi technologii w edukacji polskojezycznej (Nr 9/2012), o dniach filmu polskiego w Czarnogórze (Nr7/ 2011), o III Międzynarodowej Konferencji Młodych Liderów Polonijnych w Toronto (Nr7/ 2011), o odkryciach polskich archeologów w Czarnogórze (Nr5/ 2010, Nr7/ 2011) itp.

Przedstawiliśmy także sylwetki słynnych Polaków: P. Skargi, J. I. Paderewskiego J. Korczaka (Nr8/ 2012), J. Heweliusza, M.Skłodowskiej-Curie, J.Pawła II (Nr7/ 2011) oraz informacje dotyczące obchodów rocznic takich jak: 92. rocznica odzyskania niepodległości, 600. rocznica Bitwy pod Grunwaldem (Nr5/ 2010) itp.

Na stronach czasopism zamieszczamy również ciekawe artykuły o działalności innych stowarzyszeń polonijnych, z którymi mamy wspaniałą współpracę, a to są: Austria (Nr 8/ 2012, Nr 10/ 2013), Chorwacja (Nr 5/ 2010, Nr 8/ 2012), Ukraina (Nr 3/ 2009), Serbia (Nr 5/ 2010), Bośnia i Hercegowina (Nr 8/ 2012).

Piszemy także o sukcesach i osiągnięciach członków naszego Stowarzyszenia, o udziale w różnych konkursach naszych dzieci, wnuków i młodzieży, a także o ważnych imprezach sportowych z udziałem Polski i Czarnogóry. Poprzez wydawanie naszego czasopisma mamy możliwość stałego kontaktu z naszą ojczyzną, gdyż staramy się informować naszych czytelników o sprawach będących nieodzowną częścią ich życia na obczyźnie i jednocześnie stanowiących jedyną możliwość by móc być blisko niej.

Rok 2013 obfituje w różne doniosłe jubileusze zarówno w Polsce, jak i w Czarnogórze, do których należą: sześćdziesiąta rocznica śmierci wielkiego poety Juliana Tuwima i Jana Czochralskiego najwybitniejszego, polskiego naukowca współczesnej techniki oraz 100. rocznica urodzin kompozytora Witolda Lutosławskiego. Nasza mała społeczność polonijna doczekała się również swojego jubileuszu, z którym związane jest wydanie dziesiątego numeru czasopisma polonijnego „Głos Polonii" (Nr 10/2013).

Czasopismo „Głos Polonii" otrzymało numer identyfikacyjny ISSN, który ułatwia nam międzynarodową identyfikację oraz zapewnia przechowywanie egzemplarzy czasopisma w zbiorach bibliotek. Jest to **ISSN 1800 - 8291**. Rejestracja została dokonana w Centralnej Bibliotece Narodowej - Cetinje (centrum dla Czarnogóry), w Ministerstwie Kultury Czarnogóry pod numerem 679, a także w Bibliotece Narodowej w Warszawie pod numerem akcesji 2010 D 2427.

„Wakacje z Polską” biuletyn młodzieżowy

We wrześniu 2010 r. Klub Studentów „Młoda Polonia” działający przy Stowarzyszeniu Polaków w Czarnogórze wydał pierwszy numer swojego biuletynu pt. „Wakacje z Polską” (Nr 1/2010). Biuletyn został zredagowany przez młodzieżowe kolegium redakcyjne w składzie: **Iwona Vujisić, Danijela Čabarkapa i Jelena Betić.** Okładkę zaprojektowała Iwona Vujisić, a fotografie do biuletynu są z archiwum Iwony, Danijeli i Jeleny. Są to wspaniałe zapiski z wakacyjnych podróży do Polski i po Polsce, dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia, a także dzieci czarnogórskich, które były uczestnikami kursu jęz. polskiego. W czasie trwania turnusów dzieci uczą się języka polskiego w naturalnym środowisku, polskich tańców i pieśni ludowych.

Treść biuletynów to informacje dotyczące:

- **Europejskiej Szkoły Liderów Polonijnych**, która była organizowana w Warszawie w dniach od 23. 06. do 04. 07. 2010 r. Wzięły w niej udział dwie studentki pochodzenia polskiego z Czarnogóry: **Iwona Vujisić i Jelena Betić**, które pomyślnie zakończyły szkołę i otrzymały dyplomy liderów;
- **Szkoły Letniej Kultury i Języka Polskiego** w Krakowie, która odbyła się w dniach od 15. - 28. 08. 2010 r. W szkole udział wzięło trzech studentów pochodzenia polskiego z Czarnogóry: **Jelena Betić, Stefan Kandić i Ljubica Vuksanović.** Od 03 - 16 lipca 2011 r., uczestnikiem tej samej szkoły była **Karolina Burzanović.** Program szkoły letniej obejmował wykłady i zajęcia kulturalno- krajoznawcze. Studenci zapoznali się z wydarzeniami Polski współczesnej z jej tradycjami i obyczajami, które różnią się od tych w ich drugiej ojczyźnie;
- **Szkoły Liderów – VII Edycja**, która odbyła się w Warszawie w dniach od 06-13 sierpnia 2011 r. Wzięli w niej udział studenci pochodzenia polskiego z Czarnogóry: **Jelena Betić i Denis Cupić**;
- **Kolonii letnich dla dzieci pochodzenia polskiego**, które organizowane są od 2009 roku w Polsce przez Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze, Ambasadę RP w Podgoricy i Stowarzyszenie „Grześ” z Puław, a dzięki pomocy finansowej MSZ i Kancelarii Senatu RP.

Od 2011 roku redaktorem biuletynu jest **Iwona Vujisić**. Do tej pory wydano cztery numery (wychodzi raz w roku) w nakładzie od 70 - 100 egzemplarzy. Biuletyny są finansowane ze środków Ambasady RP w Czarnogórze.

Biuletyn młodzieżowy „Wakacje z Polską” otrzymał numer identyfikacyjny ISSN, który ułatwia międzynarodową identyfikację oraz zapewnia przechowywanie egzemplarzy czasopisma w zbiorach bibliotek. Jest to ISSN **1800-9190.** Rejestracja została dokonana w Centralnej narodowej bibliotece” Djurdje Crnojević - Cetinje i w Bibliotece Narodowej w Warszawie pod numerem akcesji 2010D2427/1-2.

Biblioteka

"Książka i możność czytania,
to jeden z największych
cudów ludzkiej cywilizacji."
(M. Dąbrowska)

Inną formą pielęgnowania polskości na obczyźnie jest biblioteka i możliwość obcowania z polską książką, gazetą, czasopismem w języku ojczystym. Pomysł założenia biblioteki Stowarzyszenia zrodził się 12 czerwca 2008 r. kiedy to nasze Stowarzyszenie na ręce pani prezes, Wandy J. Vujisić, otrzymało od pani Anny Rusteckiej, żony śp. Wiesława Rusteckiego, poety i malarza, który bardzo często odwiedzał Czarnogórę „cenny dar“ - jego księgozbiór. Pani Rustecka ofiarowała go Stowarzyszeniu w Czarnogórze za pośrednictwem Fundacji ATM z Warszawy (Biuletyn SŁOWO YU POLONII - Nr 23/05).

To zainspirowało nas i postanowiliśmy założyć bibliotekę Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze. Z pomocą przyszła nam Ambasada RP, która na ten cel udostępniła nam jedną ze swoich sal. I w ten oto sposób stworzono warunki, aby nasi Rodacy i miłośnicy jęz. polskiego mogli mieć stały kontakt z polską książką i prasą. W 2010 r. otrzymaliśmy od Stowarzyszenia „Wspólnota Polska“ środki finansowe pochodzące z dotacji Kancelarii Senatu

RP z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów związanych z utrzymaniem i działalnością biblioteki i zakupem potrzebnego sprzętu w celu wyposażenia biblioteki.

W okresie od 2008 - 2012 roku nasz księgozbiór znacznie się powiększył dzięki Fundacji „Semper Polonia“, która wyposażyła nas w różnego rodzaju ciekawe zbiory książek zarówno literatury pięknej, jak i naukowej. Są to słowniki, podręczniki do nauki gramatyki jęz. polskiego, ilustrowane przewodniki po Polsce. Jest tu także dużo i innych ciekawych pozycji dla najmłodszych, m. in. pięknie ilustrowane książeczki z bajkami i baśniami, lektury dla szkół podstawowych, kasety video, płyty DVD... Mamy tu także i coś dla pań, są to miesięczniki: Oliwia, Claudia, Świat Kobiet, Twój styl, Sukces, Pan i i inne. Część książek została przekazana na korzystanie dla Kursu jęz. polskiego w Bijelom Polju.

Pierwszą wolontariuszką pracującą w bibliotece była **Iwona Vujisić,** która wtedy jako studentka Uniwersytetu w Podgoricy znajdowała czas, aby biblioteka regularnie była dostępna każdemu, kto chciał z niej korzystać. W 2011 r. duży wkład pracy w dalszą organizację biblioteki wniosły i stażystki z Polski i Łotwy - **Katarzyna Wilk i Galina Kushanova**. Obecnie biblioteka posiada 434 pozycje książkowe, które mają potrzebną biblioteczną dokumentację. Łączna wartość księgozbiorów szacowana jest na 14.406, 34 zł (wg. danych z ewidencji Stowarzyszenia z 2013 r.).
Mając świadomość, że na terenie Czarnogóry znajduje się biblioteka, czujemy nasz ścisły związek z ojczyzną, bo tutaj mamy cząstkę polskości, której zawsze na obczyźnie w mniejszym lub większym stopniu nam brakuje. Każdy tu może znaleźć coś dla siebie, bo drzwi biblioteki są otwarte dla każdego i zachęcają do korzystania z jej zbiorów.

Klub studentów „Młoda Polonia”

Jeszcze inną formą pielęgnowania polskości na obczyźnie są młodzieżowe organizacje polonijne, a szczególnie organizacje te, które zrzeszają nasze dzieci i wnuki, bo przecież oni w niedalekiej przyszłości zastąpią nas i nasze działania.

I tak, na jednym z zebrań Stowarzyszenia Polaków zamieszkałych w Czarnogórze, w dniu 6 marca 2010 oku w Podgoricy z inicjatywy mgr Wandy J. Vujisić, prezesa Stowarzyszenia i młodzieży studenckiej pochodzenia polskiego podjęto decyzję o założeniu Klubu stuudentów „Młoda Polonia”, który swoją działalność rozpoczął przy Stowarzyszeniu Polaków w Czarnogórze. Inicjatorami powstania Klubu studentów „Młoda Polonia” ze strony studentów byli:

1. **Betić Jelena (Podgorica)**
2. **Turković Miomir (Podgorica)**
3. **Burzanović Krystyna (Podgorica)**
4. **Burzanović Karolina (Podgorica)**
5. **Kandić Stefan (Podgorica)**
6. **Kandić Nikola (Podgorica)**
7. **Vuksanović Ljubica (Bar)**
8. **Vujisić Iwona (Bijelo Polje)**
9. **Peričić Alan (Bar)**
10. **Camaj Mario (Ulcinj)**
11. **Vukadinović Rade (Podgorica)**
12. **Ćupić Denis (Podgorica)**
13. **Nenezić Borys (Nikšić)**
14. **Čabarkapa Danijela (Herceg Novi)**

Na spotkaniu przedstawiono cele i zadania klubu i wybrano zarząd w składzie:
IWONA VUJISIĆ - przewodnicząca, BORYS NENEZIĆ - zastępca i JELENA BETIĆ - sekretarz

Pierwszą działalnością Klub Studentów było włączenie się do obchodów Roku Chopinowskiego. W/w studenci zorganizowali wieczór literacko - muzyczny pt. „Chopin w naszych sercach”. Uroczystość odbyła się 8 maja 2010 roku w salonach Ambasady RP w Podgoricy, na którym obecni byli: JE J. Lindenberg, Chargé d'Affaires i JE R. Gruk, Konsul RP oraz członkowie Stowarzaszenia Polaków wraz z rodzinami. Utworów Chopina słuchaliśmy w wykonaniu Aleksandry Janković.

Od 2010 - 2013 r. Klub regularnie włącza się do prac Stowarzyszenia Polaków, biorąc udział w organizowaniu wystaw, koncertów, rocznic, wieczorów poetyckich, spotkań wielkanocnych i bożonarodzeniowych, humanitarnych bazarków. Wydał cztery biuletyny młodzieżowe „Wakacje z Polską” (Nr 1 /2010, Nr 2 /2011, Nr 3 /2012, Nr 4 /2013). Działalność Klubu rozwija się dzięki pomocy Ambasady RP w Czarnogórze i Stowarzyszeniu Polaków.

Kurs języka polskiego jako obcego (Bijelo Polje)

„Ile języków obcych poznajesz, o tyle jesteś wartościowszym i bogatszym duchowo człowiekiem"

Najważniejszą rolą w rozwijaniu i pielęgnowaniu polskości na obczyźnie są szkoły i wszelkiego rodzaju kursy, które dają możliwość kontaktu z jęz. polskim i z historią naszego narodu. Jeżeli nie ma takiej możliwości zorganizowania choćby „małej szkółki - kursu" wtedy jest to wielkim problemem dla Polonii, która nie jest w stanie sama dbać i pielęgnować polskich wartości kulturowych, a przede wszystkim żywego języka ojczystego.

W Czarnogórze pierwszy Kurs języka polskiego jako obcego został zorganizowany **9 października 2010 roku** w Szkole podstawowej „Marko Miljanow" w miejscowości Bijelo Polje, w północnej części Czarnogóry. To do dziś jedyny tego typu kurs działający w Czarnogórze. Organizatorem Kursu było Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze, a patronat nad nim objęła Ambasada RP w Podgoricy, którą reprezentował JE konsul RP, Radosław Gruk.

Uroczystości otwarcia I Kursu języka polskiego w Czarnogórze i czynu pasowania na uczniów dokonał pan konsul przy pomocy metrowego ołówka, wręczając jednocześnie pierwszym uczniom kursu drobne upominki. Był to dla wszystkich obecnych wielki zaszczyt, że właśnie tu - w Bijelom Polju mamy grupę uczniów, którzy postanowili uczyć się języka polskiego, a tym samym wyrazili chęć poznania polskiej kultury, tradycji i obyczajów.

Od 2010 roku za pośrednictwem kursu dzieci korzystają z kolonii letnich w Polsce, które organizowane są przez Ambasadę RP w Podgoricy, Stowarzaszenie Polaków w Czarnogórze, Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Grześ" z Puław, a przy wsparciu finansowym Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" i dotacji Kancelarii Senatu RP. W czasie pobytu na koloniach dzieci poznają nowych przyjaciół, nawiązują przyjaźnie, wykorzystują wspaniałą okazję, aby uczyć się języka polskiego, piosenek harcerskich i polskich tańców ludowych w naturalnym środowisku. A ich znajomość języka polskiego zdobyta na kursie jest wystarczająca do podstawowej komunikacji podczas pobytu w Polsce.
Od 2009 - 2013 r. Polskę odwiedziło 142 dzieci z Czarnogóry.

Do tej pory zorganizowaliśmy trzy Edycje Kursu języka polskiego (r.szk.: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013). Zajęcia na kursach prowadzą od samego jego powstania panie mgr Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević, które są jednocześnie organizatorkami i koordynatorkami kursu. Dzieci na kursie korzystają z podręcznika pt. Uczymy się polskiego - podręcznik dla cudzoziemców. Są to teksty i ćwiczenia językowe z wykorzystaniem gier i zabaw opracowane przez polskich autorów i metodyków. W 2012 r. III Kurs języka polskiego otrzymał od Fundacji „Semper Polonia" książki i pomoce dydaktyczne w ramach realizacji programu Ex Libris POLONIA, które zainspirowały nas do założenia biblioteki kursu. Biblioteka mieści się w wynajmowanej sali lekcyjnej szkoły „M. Miljanov ". Obecnie na stanie biblioteki kursu znajduje się 96 edycji książkowych

IV Kurs jęz. polskiego rozpoczął zajęcia 29. 09. 2013 r. (r. szk. 2013/2014), na którym mamy 37 uczniów. Zajęcia odbywają się w dwóch grupach - podstawowej i średniej. Z roku na rok rośnie zainteresowanie kursem jęz. polskiego, który staje się coraz popularniejszy w Czarnogórze nie tylko dla Polonii ale i dla dzieci i młodzieży czarnogórskiej, co nas bardzo raduje, bo jak powiedział papież *Jan Paweł II:* **„Prawdziwie wielki jest ten człowiek, który chce się czegoś nauczyć".**

Kurs jęz. polskiego to jedna z najlepszych form pielęgnowania tożsamości narodowej i najlepszy sposób, aby połączyć młodych ludzi o różnej kulturze, języku i tradycjach. Do tej pory 79 uczniów zdobyło podstawową wiedzę o języku polskim, polskiej kulturze i obyczajach.

Doroczne uroczystości i tradycje religijne

Jedną z najpopularniejszych i ogólnie przyjętych form pielęgnowania tradycji polskich na obczyźnie są obchodzone coroczne polskie uroczystości i tradycje religijne do których należą: Boże Narodzenie, Wielkanoc, Święto Narodowe Trzeciego Maja, obchody Dnia Kobiet, Dnia Dziecka, Dni Europy, dobroczynne kiermasze świąteczne „Christmas bazaar"... Wtedy biorą w nich udział całe rodziny z mieszanych związków - współmałżonkowie, dzieci, wnuki i cała młodzież polonijna.

W czasie świąt bożonarodzeniowych czujemy się jak w naszej Ojczyźnie, bo przypominamy sobie o polskich

zwyczajach: łamanie się opłatkiem, wspólna wigilijna kolacja, śpiewanie kolęd, wizyta św. Mikołaja, choinka i prezenty dla najmłodszych, to wszystko zbliża nas - Polaków. Bez względu na to, że ma to miejsce poza naszą ojczyzną i kręgiem domowym, w odrożnieniu od zwyczajów w Polsce, daje nam to dużo satysfakcji i pozwala choć na chwilę zapomnieć, że jesteśmy z dala od niej. Obchody Bożego Narodzenia, organizowane są od lat wspólnie z pracownikami Ambasady RP i uważane są za wielką uroczystość dla całej Polonii.

Oprócz wigilii od dwóch lat Stowarzyszenie Polaków wraz z Ambasadą RP w Czarnogórze i ks. Dariuszem Nowakiem zaczęło organizować i spotkania wielkanocne „święcone jajeczko". One są organizowane w polskich kościółkach katolickich, których w Czarnogórze jest kilka, a prowadzone są przez siostry zakonne (Nikšić, Donja Lastva, Podgorica). Spotykamy się wtedy wraz ze swoimi rodzinami na tradycyjnym, świątecznym śniadaniu wielkanocnym. W kościele odprawiona zostaje Msza Św. celebrowana przez ks. Dariusza, na której poświęcone zostają tradycyjne, wielkanocne koszyczki, pięknie ozdobione. Na pięknie udekorowanych stołach są tradycyjne, wyśmienite potrawy wielkanocne przygotowane przez nasze panie. Jest też biały barszczyk, babka wielkanocna, pięknie pomalowane jajka, serniczek i inne smakołyki, które przypominają nam polski stół wielkanocny. Swoją obecnością zaszczycają nas i siostry zakonne z Nikšića, które corocznie darują nam kosz, własnoręcznie ozdobionych jajek.

Organizujemy także w tutejszym, czarnogórskim środowisku spotkania i manifestacje związane z rocznicami naszych słynnych Polaków: 200. rocznica urodzin F. Chopina, 100. rocznica urodzin Cz. Miłosza, 70. rocznica śmierci J. Korczaka oraz wydarzenia sportowe - Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej 2012 w Bijelom Polju. A co roku wraz z Ambasadą RP organizujemy doroczne spotkania „płci pięknej" z okazji Dnia Kobiet, a dla naszych najmłodszych Dzień Dziecka.

Bierzemy także udział w dorocznych, dobroczynnych kiermaszach świątecznych „Christmas baazar" i uroczystościach państwowych organizowanych przez Ambasadę RP w Czarnogórze oraz w spotkaniach polskich artystów, którzy przyjeżdżają do Czarnogóry i dzielą się swoimi sukcesami (p. A. Gebel, p. A. Bodnar, p. M. I. Skrzyński). W mniejszych kręgach polonijnych obchodzimy tradycyjne imieniny, bo tutaj w Czarnogórze obchodzi się bardzo hucznie tylko urodziny. Nie zapominamy także o tradycyjnych wróżbach andrzejkowych, mikołajkach, walentynkach, o czym regularnie informujemy na łamach czasopism środowiska polonijnego „Głos Polonii".

Rola Ambasady RP

Ogromną rolę w życiu Polonii odgrywa Ambasada RP, a konkretnie Wydział Konsularny. To dzięki wspaniałej współpracy z Ambasadą, która udostępniła i otworzyła dla nas swoje salony, mamy gdzie się spotykać i poprzez różnorodną działalność pielęgnować swoją tożsamość narodową i nasze tradycje narodowe. Dla nas - tutejszych Polonusów to bardzo ważne, że ktoś się nami interesuje, wspiera nasze inicjatywy, finansuje choć częściowo, nasze projekty, no i w końcu sam włącza się w naszą polonijną działalność.
Ale tak było dopiero od 2008 r., kiedy otworzona została w Podgoricy Ambasada RP (10. 12. 2008 r.).

W latach 2003 - 2008 Ambasada RP dla Polaków mieszkających w Czarnogórze, jak i Wydział Konsularny znajdowały się w Belgradzie. Ze względu na dzielącą nas odległość i oczywiście ograniczone środki finansowe, Polacy z Czarnogóry nie mieli możliwości, aby uczestniczyć we wszystkich spotkaniach i imprezach organizowanych przez Ambasadę RP w Belgradzie.

Kiedy w 2003 r. powstało Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze, było to bardzo ważnym wydarzeniem dla tej, wtedy „garstki Polaków" mieszkających w Czarnogórze i jednocześnie motywacją do integrowania się w organizację, która w dzisiejszym czasie pokazuje stałą tendencję rozwojową, do dziś rozwija się i rośnie „w siłę". Należy także podkreślić, że za kadencji konsularnej **JE Józefa Kamińskiego (2003-2006**), który wiedząc, że istnieje dość duża różnica między życiem Polonii w Serbii i Czarnogórze, odwiedzał często nasze skupisko Polaków, a jego obecność na naszych spotkaniach była ważnym, polonijnym wydarzeniem dla podtrzymywania wśród obywateli polskich, polskiej kultury i uświadomienia narodowego ich i ich rodzin.

Także z inicjatywy JE Józefa Kamińskiego, konsula RP w Ambasadzie w Belgradzie odbyły się trzy Spotkania Działaczy Polonijnych z Serbii i Czarnogóry (zob. Kronika polonijna, 2004 - 2005). W późniejszych latach ta tradycja nie została kontynuowana. W tym okresie wspaniale zaczął funkcjonować w biuletynie SŁOWO YU POLONII, blok „Wieści z Czarnogóry", w którym znajdowały się informacje z czarnogórskiego życia polonijnego.

Wspaniałą współpracę mieliśmy także z panem **Aleksandrem Chećko**, kierownikiem Wydzialu Konsularnego RP w Belgradzie i z panią Iwoną Chećko, która sprawowała funkcję I sekretarza Wydz. Konsularnego w Belgradzie (od 2007 - 2008). Dzięki ich zaangażowaniu i współpracy odbyły się kolejne spotkania rodzin polskich w ramach działalności naszego Stowarzyszenia. Do jednego z najważniejszych wydarzeń należała wizyta w Domu Dziecka "Mladost" w Bialej k/ Herceg - Nowog z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka (2 czerwiec 2007 r.). To była wspaniała humanitarna akcja, którą poparli i do której się włączyli oprócz naszych członków tę akcję poparli także i obywatele czarnogórscy: pan Slavko Vujisić, dyr. Hotela "Kerber ", pani Maja Vujović i Enisa Dervanović, honorowi członkowie naszego Stowarzyszenia. Pan konsul zaoferował nam dalszą współpracę w dziedzinie kultury, jak np. organizowanie wspólnych wieczorów literackich, wspólnych bożonarodzeniowych spotkań, spotkań z ludźmi pióra, koncertów itp. W latach 2003 - 2008 nasze Stowarzyszenie odwiedzali**: JE dr Tadeusz Diem i JE dr Maciej Szymański**, którzy brali udział w jego spotkaniach i obradach zawsze służąc pomocą i radą. Za to im serdecznie dziękujemy w imieniu wszystkich członków naszego Stowarzyszenia (szczegóły w biuletynie SŁOWO YU POLONII; Nr 34 /07, str. 23 w rubryce pt. „Wieści z Czarnogóry").

Wreszcie nadszedł ten długo oczekiwany dzień - **08. 12. 2008 r**. kiedy to i Polacy w Czarnogórze otrzymali Ambasadę. Oczarowały nas salony Ambasady, które swoim wystrojem zrobiły na nas duże wrażenie. Nareszcie mieliśmy „swój dom", mieliśmy się gdzie spotkać i czuć się jak w naszej Ojczyźnie. Na naszym pierwszym spotkanu w Ambasadzie RP serdecznie powitali nas **JE J. Lindenberg**, Chargé d'affaires a. i. i J E Radosław Gruk, konsul RP**,** którzy w swoich wystąpieniach podkreślili, że dołożą wszelkich starań, aby pomóc naszemu młodemu Stowarzyszeniu w jego działalności i kultywowaniu tradycji, kultury polskiej i języka ojczystego. Tak też się i stało...

Pan Konsul, **Radosław Gruk** wraz z objęciem misji dyplomatyczno - konsularnej w Ambasadzie RP w Podgoricy (2008-2013) od pierwszych dni swojego urzędowania otoczył opieką Polaków, włączył się do realizacji inicjatyw polonijnych, popierając je logistycznie i finansowo. Dzięki jego wielkiemu zaangażowaniu w sprawy Polaków na obczyźnie poczuliśmy się znów prawdziwymi Polakami, bo mieliśmy kogoś, kto nas wysłuchał, poradził i zawsze znalazł wyjście z różnych, czasami niemożliwych, na pierwszy rzut oka, sytuacji. Za jego angażowanie i ogromny wkład na rzecz Polonii w Czarnogórze, Stowarzyszenie wręczyło mu w 2009 r. legitymację honorowego członka Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze wraz z podziękowaniami.

Od 2011 r. mamy też pierwszego Ambasadora RP w Czarnogórze w osobie **JE Grażyny Sikorskiej**, która od pierwszych dni objęcia swojej funkcji, także otoczyła opieką Polonię, proponując współpracę ze Stowarzyszeniem Polaków w Czarnogórze. Pani ambasador udostępnia nam i dalej salony Ambasady RP na nasze spotkania, dzięki czemu odbywają się one w prawdziwie polskiej atmosferze, mimo że jesteśmy dość daleko od naszej Ojczyzny. Zawsze stara się uczestniczyć w naszych spotkaniach, które stały się już tradycją. Te spotkania pozwalają nam zbliżyć się do siebie pamięcią wspólnych przeżyć i wspólnych korzeni. Trzeba także dodać, że Polonia była i jest regularnie zapraszana przez Ambasadę RP na przyjęcia, z okazji świąt państwowych, religijnych, na wszelkie wydarzenia i imprezy kulturalne związane z polskimi wydarzeniami i kulturą polską. Bardzo serdecznie pani Ambasador za to dziękujemy.

Od sierpnia 2013 mamy też nową panią Konsul, **Agnieszkę Klasa**, która z racji pełnienia swojej funkcji w Ambasadzie RP w Podgoricy jest zainteresowana współpracą z Polonią, a ściśle mówiąc ze Stowarzyszeniem. Pierwszym krokiem w kierunku Polonii był fakt, że Pani konsul chciała nas przede wszystkim poznać i wdrożyć się w nurtujące nas problemy z którymi spotykamy się na co dzień, na obczyźnie i oczywiście pomóc w ich rozwiązywaniu. Wierzymy, że dobrze zapowiadająca się współpraca z panią Konsul, da oczekiwane rezultaty z obopólną korzyścią dla obu stron.

Działania Ambasady RP i Wydziału Konsularnego w latach 2008 - 2013 oraz ich troska o Polaków mieszkających w Czarnogórze, dotarły nawet do najbardziej oddalonego zakątka Czarnogóry, dzięki dobremu rozumieniu problemów z jakimi spotykają się Polacy na obczyźnie. Doskonale zdajemy sobie sprawę, że fundusze Wydziału Konsularnego RP w Podgoricy są ograniczone, ale zawsze znajdujemy poparcie i pomoc dla naszych inicjatyw polonijnych i dorocznych spotkań. Możemy także liczyć na pomoc w udziale przedstawicieli naszej Polonii w zjazdach, konferencjach i spotkaniach poza krajem. Dzięki Ambasadzie RP w Czarnogórze otrzymujemy również pomoc finansową na wydawanie naszej prasy polonijnej („Głos Polonii" i „Wakacje z Polską").

Dzięki dotychczasowej, wspaniałej współpracy z Ambasadą RP, Stowarzyszenie Polaków zamieszkałych w Czarnogórze jako jedyna organizacja polonijna o zasięgu ogólnokrajowym, może prężnie działać, realizować swoje plany i kultywować swoją tożsamość narodową poza granicami ojczystego kraju.
Z okazji naszego jubileuszu słowa podziękowania za dotychczasową, wspaniałą współpracę z Polonią kierujemy do przedstawicieli polskiej dyplomacji w Serbii i Czarnogórze. Wyrażamy wdzięczność za opiekę nad naszą organizacją,

za zrozumienie, za wsparcie i za „wielkie serce", które nam Państwo okazaliście w przeciągu tych dziesięciu lat. A to są:

JE dr Tadeusz Diem, Ambasador RP w Serbii i Czarnogórze	(2004-2006)
JE dr Maciej Szymański, Ambasador RP w Serbii i Czarnogórze	(2006-2008)
JE J. Lindenberg, Chargé d affaires a.i. w Czarnogórze	(2008-2011)
JE Grażyna Sikorska, pierwszy Ambasador RP w Czarnogórze	(2011- .....)
JE Józef Kamiński, konsul RP w Serbii i Czarnogórze	(2003-2006)
JE Aleksander Chećko, konsul RP w Serbii i Czarnogórze	(2006-2007)
JE Radosław Gruk, pierwszy konsul RP w Czarnogórze	(2008-2013)
JE Agnieszka Klasa, konsul RP w Czarnogórze	(2013-.....)

Serdecznie wszystkim Państwu dziękujemy!

Współpraca z innymi organizacjami polonijnymi

Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze jest członkiem Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP). To organizacja, która zrzesza i integruje organizacje Polaków rozproszonych po całej Europie. W poczet członkow EUWP nasza organizacja została przyjęta jednogłośnie na VII Zjeździe EUWP, który odbył się w Pułtusku w dniach od 23.10 - 25.10.2009 r. Stowarzyszenie na VII Zjeździe reprezentowały panie: Wanda J. Vujisić, prezes Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze i Iwona Vukadinović, redaktor biuletynu „ Głos Polonii ". W okresie od 2009-2013 r. bierzemy czynny udział w pracach Rady Prezesów EUWP (w r. 2010, 2011 i 2013) i udział w Zjazdach. Na VIII Zjeździe Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, który odbył się w Pułtusku w dniach od 16-18 listopada 2012 r. Stowarzyszenie Polaków reprezentowały panie: Wanda J. Vujisić, prezes i Teresa Medojević, redaktor czasopisma „ Głos Polonii ". Prezes Stowarzyszenia Polaków weszła w skład Sekretariatu EUWP i została wybrana na funkcję Sekretarza Regionalnego ds. krajów bałkańskich.

Od 28 maja 2011 roku Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze jest także członkiem nowo założonej organizacji pod nazwą Związek Bałkańskich Organizacji Polonijnych „Polonika Bałkanika w skład której weszły oprócz Czarnogóry: Chorwacja, Serbia, Bośnia i Hercegowina oraz Macedonia. Polonia czarnogórska była inicjatorem i organizatorem tego spotkania wraz z Ambasadą RP w Podgoricy. Spotkanie odbyło się przy udziale zaproszonych gości i przedstawicieli prezesów bałkańskich organizacji polonijnych, które poparły tę inicjatywę. Inicjatywę założenia związku poparli także **JE Radosław Gruk, konsul RP w Czarnogórze i JE Tomasz Wielgomas, konsul RP w Macedonii**. W swoich wystąpieniach m. in. powiedzieli, że jest to bardzo korzystny i ważny krok, który sprawi, że nasze polonijne organizacje na Bałkanach będą teraz mocniejsze, ważniejsze i poważniej postrzegane, a stworzenie na Bałkanach organizacji dachowej pod nazwą ZBOP „Polonika Bałkanika" nazwali chwilą historyczną dla Polaków tam mieszkających. A integrację części społeczeństwa polskiego na Bałkanach nazwali wspólnym wielkim sukcesem w dziele jednoczenia się i umacniania.

Wspaniale układa się nam także współpraca z organizacjami polonijnymi, takimi jak:

1. **Stowarzyszenie Przyjaźni Serbsko- Polskiej YU Polonia** (prezes, Małgorzata Srdić - Jasińska);
2. **Polskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Kopernik**" z Chorwacji (prezes, Jolanta Sychowska - Kavedžija, honorowy prezes, Walentyna Lončarić i p. Marek Stojanowski, red, czasopisma „Kopernik");
3. **Polskie Stowarzyszenie Klub Polonia z Macedonii** (prezes, Teresa Prokopowicz- Saurek);
4. **Związek Polaków w Górnej Austrii** (p. prezes Julian Gaborek);
5. **Stowarzyszenie Polaków Boleslaviec-Prnjavor** z Bośni i Hercegowiny (prezes, Tomislav Durutka)

Współpraca polega na wymianie doświadczeń, publikacji artykułów w czasopismach w/w organizacji, przedstawiających życie i formy działalności naszych Polonusów w różnych krajach. Serdecznie za to dziękujemy wszystkim prezesom w/w organizacji.

Wspaniałą współpracę mamy nie tylko z organizacjami polonijnymi, ale także z **MSZ-em,** ze **Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska"** na czele z panem **L. Komołowskim**, prezesem Stowarzyszenia, z **Fundacją „Semper Polonia**" na czele z panem **Markiem Hauszyldem** prezesem Stowarzyszenia, z **Kancelarią Senatu RP**, którym serdecznie dziękujemy za dofinansowanie naszych projektów, wsparcie finansowe na realizację naszych działań i wyposażenie naszych bibliotek w edycje książkowe, które są niezbędne w pracy naszego Stowarzyszenia.

O nas

Mamy czym się pochwalić !

• Moja mała historia Polski

To tytuł jedynej pracy konkursowej z Bałkanów nadesłanej na konkurs pt. **„Być Polakiem ”**. Autorami pracy, która miała formę wiersza byli: **Luka Šućur** (10 lat) i **Elena Medjedović** (11 lat) uczniowie szkół podstawowych w Nikšiću. Praca Luki i Eleny została nagrodzona przez jury Konkursu, a nagrody zostały wręczone w Poroninie 5 lipca 2011 r. (Głos Polonii, Nr 7/2011).

• *Moja dziecięca S O L I D A R N O Ś Ć*

Taki tytuł miała także jedyna praca konkursowa z Bałkanów, nadesłana na konkurs pt. **„Wspomnienie Solidarności w mojej rodzinie**”. Autorką pracy, która miała formę wywiadu, była **Sanja Šućur** (12 lat), uczennica VII kl. Szkoły podstawowej w Nikšiću.

Praca Sanji została wyróżniona i nagrodzona przez jury, a nagroda wręczona 27 czerwca 2010 r. podczas uroczystej gali w gmachu TVP w Warszawie (Głos Polonii, Nr 5/2010)

• Ślad w drzewie

Marzena Peričić z Wałbrzycha, obecnie mieszkająca w miejscowości Bar (Czarnogóra) od pięciu lat zajmuje się rzeźbą w drzewie oliwkowym.
Pierwsza jej samodzielna wystawa rzeźb (46 eksponatów) z drzewa oliwkowego otworzona została 27 kwietnia 2009 roku w salonach Pałacu króla Nikoli w Barze. Artystka swoją inspirację znalazła na wybrzeżu Adriatyku , jak również i materiał - drzewo oliwkowe, którego nie ma w Polsce. „Jej rzeźby świadczą o spotkaniu kamienia, morza, nieba i drzewa oliwkowego, tradycji i sztuki, które są widziane okiem kobiety, dla której i Polska i Stary Bar są w jej sercu”. W galerii ”Onikx” w Barze, 10. 09. 2011 r. została otwarta jej druga samodzielna wystawa rzeźb. Tak jak przewidywaliśmy wydarzyło się to w krótkim czasie i to po raz drugi.

Nasza Marzenka nie tylko zajmuje się rzeźbą, ale również pisze i poezję. W 2012 r. został wydany jej pierwszy zbiorek poezji w Czarnogórze pt.“ Okno mojego serca“. W tym zbiorku znajdują się najlepsze wiersze, które autorka napisała od 1995 roku do dnia dzisiejszego, a ich 48 zostało przetłumaczonych na język czarnogórski.

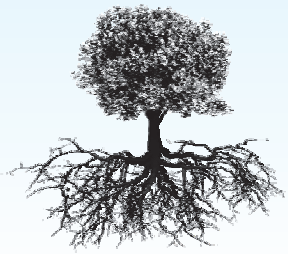

My i nasze rodziny

Bożena Regina Knežević
(z d. Iwaszkiewicz)

Urodzona 06. 02. 1942 r. w Wilnie. Szkołę podstawową Nr 7 i Gimnazjum „Bolesław Chrobry" ukończyła w Sopocie, a Studium Nauczycielskie w Gdańsku - Oliwie.
Z zawodu jest nauczycielką.
Zamężna. Ma dwoje dzieci - Aleksandrę i Darka oraz troje wnucząt: Andreę, Lorenę i Stefana.
Mieszka w Podgoricy od 1972 roku.

Córka Aleksandra z dziećmi
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Irena Vujić
(z d. Sikora)

Urodzona 15. 05. 1947 r. w miejscowości Chełm Lubelski. Szkołę podstawową i II Liceum Ogólnokształcące ukończyła w Chełmie Lubelskim.
Zamężna. Ma dwoje dzieci - Bojanę i Milana oraz troje wnucząt: Marka, Andriju i Tomasza.
Mieszka w miejscowości Cetinje od 1977 roku.

p. Irena z mężem, córką i wnukami
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Lucyna Aleksandra Radonjić
(z d. Kacperkiewicz)

Urodzona 30. 06. 1953 r. w Warszawie. Szkołę podstawową i Technikum przemysłu cukierniczego, wydz. Przetwórstwo owoców i warzyw ukończyła w Warszawie.
Zamężna. Ma syna Rada oraz dwoje wnucząt: Aleksandrę i Božidara.
Mieszka w nadmorskiej miejscowości Tivat od 1973 roku.

p. Lucyna z mężem i wnukami
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Teresa Elżbieta Tomaszević
(z d. Babicka)

Urodzona 24. 09. 1943 r. w Warszawie gdzie ukończyła Szkołę średnią.
Mąż, śp. Nikola, za pracę na rzecz Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze w 2005 r. został przyjęty w poczet honorowych członków ww. organizacji.

Tereska mieszka w nadmorskiej miejscowości Tivat od 1972 roku.

p. Tereska i Nikola
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Grażyna Barbara Maslovar
(z d. Kaczmarek)

Urodzona 30. 12. 1952 r. w Warszawie, gdzie ukończyła Szkołę średnią. Zamężna. Ma syna Marka i wnuka Roberta.
Mieszka w nadmorskiej miejscowości Tivat od 1974 roku.

p. Grażynka z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

mgr. inż . Zygmunt Bronisław Hupka

Urodzony 06. 10. 1941 r. w Częstochowie, gdzie ukończył Szkołę podstawową Nr 22, Liceum im. R. Traugutta i Politechnikę Częstochowską - budowa maszyn.
Żonaty. Ma syna Bronisława i córkę Barbarę oraz dwoje wnucząt: Norę i Mateja.
Mieszka w nadmorskiej miejscowości Bar od 1974 roku.

Marzena Peričić
(z d. Kossowska)

Urodzona w 1960 roku w Wałbrzychu. Dzieciństwo i młodość spędzila w Szczawnie Zdrój. W 1 979 roku skończyła liceum w Wałbrzychu, a w 1981 roku Wyższą szkołę fizjoterapii. Zamężna. Ma dwóch synów.
Pisze poezję i zajmuje się rzeźbą w drzewie oliwkowym.
Mieszka w nadmorskiej miejscowości Bar od 1981 roku.

Joanna Irena Perović
(z d. Siewicz)

Urodzona 16. 09. 1951 r. w Warszawie. Tam też ukończyła Szkołę podstawową Nr 224, Liceum Ogólnokształcące Nr XLIV i Studium Języków Obcych.
Zamężna. Ma dwóch synów - Marka i Mirosława oraz troje wnucząt: Pavla, Petra i Nikolę.
Mieszka w Podgoricy od 1971 roku.

p. Joasia z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Teresa Obradović
(z d. Hencel)

Urodzona 09. 07. 1953 r. w Warszawie, gdzie ukończyła szkołę średnią - Technikum Gastronomiczne.
Zamężna. Ma czworo dzieci: dwóch synów, bliźniaków - Marka i Djordja i dwie córki - Rinę i Annę oraz pięcioro wnucząt (Saša, Danilo, Magdalena, Damjan i Matija).
Mieszka w Podgoricy od 1976 roku.

Teresa Medojević
(z d. Górska)

Urodzona 01. 09. 1947 r. w Łodzi gdzie ukończyła szkołę podstawową i średnią - kierunek architektura.
Zamężna. Ma troje dzieci: dwie córki i syna - Monikę, Oliverę i Miloša oraz pięcioro wnucząt (Elena, Andjela, Nebojša, Andrea i Nikolina).
Mieszka w miejscowości Bijelo Polje od 1973 roku.

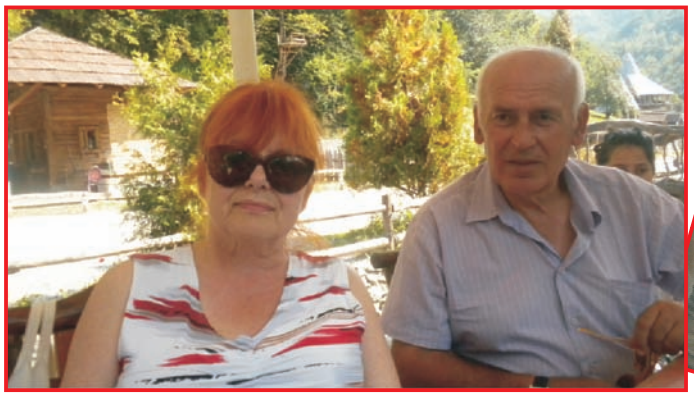

p. Teresa z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

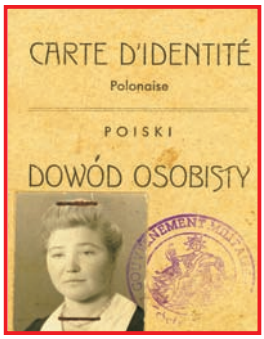

Irena Pešić
(z d. Marzec)

Urodzona 05. 12. 1921 r. w miejscowości Morawianki k/ Krakowa. Skończyła przedwojenną maturę.
Zamężna. Ma troje dzieci: Marka, Annę i Marię oraz troje wnuków (Ewa, Iwan i Nikola), a także dwoje prawnuków.
Członek Stowarzyszenia Polaków z numerem legitymacji Nr 1.
Mieszkała w miejscowości Potkrajici k/Bijelog Polja od 1945 roku. Zmarła 10. 04. 2010 r.

p. Irena z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Wiesława Babović
(z d. Błochowiak)

Urodzona 29. 01. 1949 r. w Łabiszynie, woj. bydgoskie, gdzie ukończyła Średnią szkołę handlową - kierunek sprzedawca.
Zamężna. Ma trzy córki: Danijelę, Annę i Tanję oraz trzy wnuczki (Jovana, Andrea i Stefana).
Mieszka w miejscowości Berane od 1979 roku.

Halina Maria Kadović
(z d. Kozłowska)

Urodzona 05. 09. 1946 r. w Koninie. Tam też ukończyła szkołę podstawową i średnią. Zamężna. Ma syna Radoša i wnuczkę Nevenę.
Mieszka w miejscowości Nikšić od 1977 roku.

p. Halinka z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Anna Medjedović
(z d. Krysta)

Urodzona 26. 09. 1956 r. w Bielsko - Białej. Tam też ukończyła szkołę podstawową i średnią. Zamężna.
Mieszka w miejscowości Nikšić od 1984 roku.

p. Ania z małżonkiem
(Foto: z rodzinnego archiwum)

p. Ania z p. Halinką Kadović
(Foto: z arch. p. Halinki)

mgr Wanda Jadwiga Vujisić
(z d. Smołuch)

Urodzona 29. 03. 1950 r. w Końskich. Szkołę podstawową Nr 34, XXXIV LO im. T. Kościuszki i studia wyższe na UW - wydz. Rusycystyki i Lingwistyki Stosowanej ukończyła w Warszawie. Współzałożyciel i pierwszy prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze od 2003 r. do chwili obecnej. Członek Sekretariatu EUWP i Sekretarz Regionalny ds. Bałkanów w EUWP.

W 2013 r. odznaczona przez Prezydenta RP Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Zamężna. Ma córkę Iwonę.
Mieszka w miejscowości Bijelo Polje od 1985 roku.

p. Wanda z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

mgr Jolanta Dojić
(z d. Jaroszuk)

Urodzona 19. 10. 1976 r. w Białymstoku, gdzie ukończyła Szkołę podstawową Nr 10 im. H. Jordana i VI LO im. Króla Zygmunta Augusta. Studia wyższe ukończyła na UW - wydz. Psychologii.
Zamężna. Ma troje dzieci - Kostę, Lazara i Sarę.
Mieszka w miejscowości Nikšić od 2011 roku.

p. Jola z rodziną
(Foto: z rodzinnego archiwum)

Krystyna Teresa Jelić
(z d. Lebda)

Urodzona 29. 09. 1951 r. w Nowym Sączu. Szkołę podstawową ukończyła w Nowym Sączu, a Technikum ekonomiczne w Krakowie.
Zamężna.
Mieszka w miejscowości Bar od 1974 roku.

Polonia w obiektywie - galeria zdjęć

URSUS

Na łamach czarnogórskiej prasy
- echo wydarzeń

U PODGORICI SINOĆ OTVORENA 22. STRANA AMBASADA

Poljaci u Crnoj Gori

Podgorica - Ambasada Poljske sinoć je svečano otvorena u Podgorici. Nakon dolaska Poljaka, u Crnoj Gori, dvije i po godine od sticanja nezavisnosti, djeluju 22 diplomatsko-konzularna predstavništva, od čega su njih 11 predstavništva zemalja EU. Ambasadu su otvorili zamjenica ministra inostranih poslova Poljske **Grażina Bernatovic** i šef crnogorske diplomatije **Milan Roćen**.

Bernatovic je kazala da je otvaranje ambasade znak uvažavanja Crne Gore i "dodatni podstrek jačanju veza dviju prijateljskih zemalja". Ona je naglasila da očekuje i da Crna Gora uskoro otvori ambasadu u Varšavi, čemu se nada i Roćen "u skladu sa planiranom dinamikom otvaranja diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore".

„Za male zemlje, posebno za nove države, veliki je događaj kada jedna zemlja otvara svoju ambasadu u njenoj prijestonici", naglasio je Roćen.

Ambasador Crne Gore u Poljskoj, za sada na nerezidentnoj osnovi, **Milorad Šćepanović** pomoćnik je ministra za multilateralu. U Podgorici trenutno Poljsku reprezentuje otpravnik poslova **Jaroslav Lindenberg**.

Nd. R.

Čekaju i crnogorsku u

Novosjelac br. 12. 2008 г.

Деца из Црне Горе

НА ЉЕТОВАЊУ У ПОЉСКОЈ

8. септембар 2011. године

Упознати културу и традицију домаћина

АМБАСАДА ПОЉСКЕ ОБИЉЕЖИЛА НАЦИОНАЛНИ ПРАЗНИК

ДАНАС УРУЧЕЊЕ НАГРАДА

Пољска наградил Вујисићеву и Мил

Амбасада Пољске у Подгорици прославиће данас Дан уставности те земље и одликовати црногорске држаљане заслужне за промоцију пол

диоцу Слобод Вујисићева ће но признање за допринос

друштво

KAKO JE DANAS NAJSTARIJA POLJAKINJA U SCG IRENA PEŠIĆ P

Sa Obradom bih ponovo u život

Bijelo Polje – Ljubav je plamen koji obuzme čovjeka i obasja mu životni stazu, odnosi sudbinu. Dođe iznenada, i traje je kada traje dugo. Meni se upravo to dogodilo – priča najstarija poljakinja **Irena Pešić**, rodena **Mažeo**, koja je 58 godina živjela u braku sa bijelopoljem **Obradom Pešićem**.

Ova lepotica starica, koja govori najstarijim Poljakinju postanjenom u Srbiji i Crnoj Gori, najmlađa je od pet kćeri **Filipa** i **Marijane Mažeo**. Otac, skromni zemljoradnik iz sela Moravljanke u blizini Kraljeva, prije zore boravio je na privremenom radu u Argentini, a vratio se neposredno prije početka Drugog svjetskog rata.

- Tada sam ćerka zvjezdić otmogućilnja škola. Neskle slobode. I nad dopovinom I prolom mladoću bačhio se vihor rata. D a p r i l u 1941. godine sa h ljadama m l a d i n Poljaka opuđena sa vlastitog prinudni rad u Njemačku u mjesto

PAPA BLAGOSLOVIO BRAK

- Sa Obradom sam se vjenčala 14. oktobra 1948. godine u Fredenhabenwu u Njemačkoj. S obzirom da sam katolikinja, a Obradom za vjenčanje, papa u Vatikan. Nisam i blagoslovio naš brak zajednicu. Prošlo mnogo vremena, a papa je odobrio je tiho vremena, a imali smo čini – bi

Irena Pešić

Upoznali su se i zarobljenici. V djeo

---

22 strana DAN četvrtak, 9. jun 2011.

ЉУДИ И ДОГАЂАЈИ

ПРЕДСТАВНИЦА УДРУЖЕЊА СТУДЕНАТА ПОЉСКОГ ПОРИЈЕКЛА У ЦРНОЈ ГОРИ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ У ТОРОНТУ

Пољска не брине за лидере

Dvadeset pet polaznika iz nekoliko crnogorskih osnovnih škola: Sa otvaranja

KURS POLJSKOG U BIJELOM POLJU

Jezik zida mostove

Bijelo Polje - Uz prigodan kulturno-umjetnički program, u bijelopoljskoj OŠ "Marko Miljanov" organizovan je, prvi put u Crnoj Gori, kurs poljskog jezika koji finansira ambasada te države.

Besplatni kurs će se odvijati svake subote do 4. jula kako godine, od 11 do 1 časova. Pohađa ga 26 polaznika iz nekoliko crnogorskih osnovnih škola.

Predavači su predsjednica Udruženja Poljaka u Crnoj Gori mr **Vanda Vujisić**, kao i predsjednica ženske studentske grupe u okviru Udruženja **Toreza Medojević**, kao i predsjednica ženske grupe u okviru Udruženja **Danijela Čabarkapa**, koliko i [illegible] jezika pomaže, toliko i [illegible] bogat i veliki bonjetić. [illegible] Vanda Vujisić [illegible] Vanja Gruk

---

MASOVNI SKUP U BARSKOM HOTELU "TOPOLICA"

Poljaci otkrivaju ljepote

VIJESTI, 28. maj 2006.

Sa jučerašnjeg skupa u "Topolici"

... z najlepszymi

życzeniami ...

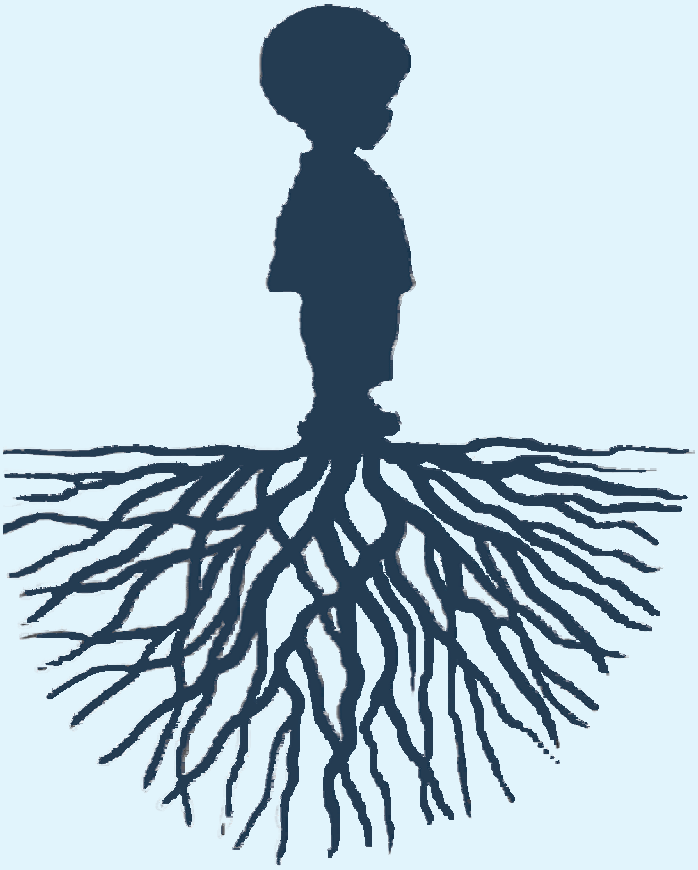

GŁOS POLONII
Czasopismo środowiska polonijnego
NR 11/2013
Założyciel:
mgr Wanda J. Vujisić
Wydaje:
Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze
www.poloniacg.me
Adres:
84 000 Bijelo Polje, Lješnica 117
Crna Gora (Montenegro)

Redaktor naczelny:
Teresa Medojević
teresa2montenegro@gmail.com
Kolegium redakcyjne:
Wanda J.Vujisić
wanda.vujisic@gmail.com
Bożena Knežević
Maryla Ćupić
marylacupic@gmail.com

Ten numer opracowała
Wanda J. Vujisić,
prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze

Design i przygotowanie okładki:
Milovan Rakonjac
ramix.design@gmail.com
Druk:
MN GRAFOKARTON - Bijelo Polje
tel. +381 (0) 33/710-009
rijom@sezampro.rs
Nakład:
200 ezemplarzy
Podgorica, grudzień 2013

BIULETYN FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW AMBASADY RP W CZARNOGÓRZE

Publikacja się nie sprzedaje
Redakcja zastrzega sobie prawo adiustacji, skracania tekstów oraz zmiany tytułów.